

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**MRAVNOSTNÍ KRIMINALITA V JIHOČESKÉM
KRAJI A JEJÍ PŘÍČINY**

Autor práce: Petra Svěchotová
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě
Forma studia: Prezenční
Vedoucí práce: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Petra Svěchotová

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Prezenční

Místo studia: České Budějovice

Název bakalářské práce: Mravnostní kriminalita v Jihočeském kraji a její příčiny

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Moral Crime in the South Bohemian Region and its Causes

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, titul): doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.

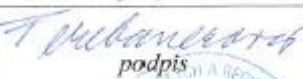

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): březen 2021

Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem bakalářské práce je vytvořit ucelený přehled mravnostní kriminality se zaměřením na Jihočeský kraj. Vedlejším cílem je komparovat mravnostní kriminalitu Jihočeského kraje se situací v celé České republice a dále se pokusit zjistit příčiny vzniklého rozdílu.

Student: Petra Svěchotová	8.3.2021 datum	 podpis
Vedoucí práce: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	12.1.2021 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	12.1.2021 datum	 podpis
Prorektorka pro studium a vnitřní záležitosti: RNDr. Růžena Ferebauerová	12.3.2021 datum	 podpis
Pověřený rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	24.5.2021 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. JUDr. Romanu Svatošovi, Ph.D., za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

Dále bych chtěla poděkovat všem respondentům za jejich ochotu při poskytnutí rozhovoru.

ABSTRAKT

SVĚCHOTOVÁ, P. *Mravnostní kriminalita v Jihočeském kraji a její příčiny: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2022. 86 s. Vedoucí bakalářské práce: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.

Klíčová slova: etiologie, kriminalita, mravnost, mravnostní kriminalita, znásilnění

Bakalářská práce se zabývá nejchoulostivější kriminalitou, a to mravnostní, která zahrnuje trestné činy spojené s ukájením pohlavního pudu nedovolenými formami. V teoretické části jsou pro orientaci v dané problematice obecně vysvětleny základní pojmy spjaté s mravnostní kriminalitou. Dále vymezuje mravnostní kriminalitu a popisuje její právní úpravu včetně podrobné definice jednotlivých mravnostních trestných činů. Práce rovněž pojednává o etiologii mravnostní kriminality z několika úhlů pohledu. Poměrně velká část práce zkoumá prostřednictvím analýzy statistických dat stav, strukturu a dynamiku mravnostní kriminality na území Jihočeského kraje v komparaci s celou Českou republikou. Praktická část obsahuje kvalitativní výzkum, jehož cílem je zjistit nejčastější příčiny páchání mravnostních trestných činů. Kvalitativní výzkum je proveden formou rozhovorů, které byly realizovány s příslušníky Policie České republiky zabývající se problematikou mravnostní kriminality. Cílem této bakalářské práce je poskytnout přehled mravnostní kriminality se zaměřením na Jihočeský kraj v komparaci se situací v celé České republice. Dalším cílem je pokusit se zjistit příčiny vzniklého rozdílu.

ABSTRACT

SVĚCHOTOVÁ, P. *Moral Crime in the South Bohemian Region and its Causes: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2022. 86 p. Supervisor: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.

Key words: etiology, crime, morality, moral crime, rape

The bachelor's thesis deals with the most sensitive crime, namely crimes against morality, which include crimes associated with obtaining sexual satisfaction in illegal ways. The theoretical part explains the basic concepts associated with moral crime in general to provide orientation in the issue. It also defines moral crime and explains the relevant legislation, including a detailed definition of individual moral crimes. The work also discusses the etiology of moral crime from several perspectives. A substantial part of the work examines by the means of the analysis of statistical data the status, structure and dynamics of moral crime in the South Bohemian Region in comparison with the Czech Republic as a whole. The practical part contains qualitative research, which aims to determine the most common causes of moral crimes. Qualitative research is carried out in the form of interviews, which were conducted with members of the Police of the Czech Republic who deal with the issue of moral crime. The aim of this bachelor thesis is to provide an overview of moral crime with a focus on the South Bohemian region in comparison with the situation throughout the Czech Republic. Another goal is to try to find out the causes of the difference.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Vymezení základních pojmů.....	11
2.1 Kriminalita.....	11
2.2 Morálka a mravnost.....	12
2.3 Dítě	13
2.4 Mládež	13
2.5 Mladistvý.....	13
2.6 Nezletilý	14
2.7 Parafilie	14
2.8 Pedosexualita.....	14
2.9 Perverze	15
2.10 Pornografie.....	15
2.11 Prostituce	15
3 Mravnostní kriminalita.....	16
3.1 Kritéria členění mravnostní kriminality	17
3.2 Právní úprava mravnostní kriminality.....	19
3.3 Etiologie mravnostní kriminality.....	21
4 Jednotlivé mravnostní trestné činy.....	24
4.1 Znásilnění	24
4.2 Sexuální nátlak	25
4.3 Pohlavní zneužití	26
4.4 Soulož mezi příbuznými.....	27
4.5 Kuplířství.....	28
4.6 Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí	29
4.7 Šíření pornografie.....	30
4.8 Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií.....	31

4.9	Zneužití dítěte k výrobě pornografie	33
5	Fenomenologie mravnostní kriminality	34
5.1	Analýza statistických dat	35
5.1.1	Stav mravnostní kriminality	36
5.1.2	Struktura mravnostní kriminality	42
5.1.3	Dynamika mravnostní kriminality	46
6	Výzkumná část	50
6.1	Cíl výzkumu	50
6.2	Výzkumné otázky	50
6.3	Operacionalizace	50
6.4	Metodika	50
6.4.1	Použité metody a technika sběru dat	51
6.4.2	Výzkumný soubor	52
6.4.3	Analýza dat	53
6.4.4	Etika výzkumu	53
6.5	Výsledky	54
6.6	Shrnutí kvalitativního výzkumu	55
7	Diskuze	58
	Závěr	65
	Seznam použitých zdrojů	67
	Seznam zkratk	73
	Seznam tabulek a grafů	74
	Přílohy	75

Úvod

Tato bakalářská práce je zaměřena na mravnostní kriminalitu neboli sexuální kriminalitu, která se ve společnosti řadí mezi dlouhodobě aktuální téma řešené jak odborníky z oblasti práva, tak i laickou veřejností. Představuje závažný problém, a to v celosvětovém měřítku, neboť se jedná o problematiku zasahující do nejintimnější osobní sféry člověka v jejích různých podobách.

Tento druh kriminality se dotýká denně celé společnosti a může se s ním setkat osobně téměř každý z nás prostřednictvím médií, filmů, seriálů, ba dokonce domácího prostředí. V současné době v důsledku zdokonalování a rozšiřování technologických prostředků, zejména internetu, respektive sociálních sítí, se více otevřel prostor, který usnadňuje pachatelům mravnostních trestných činů jejich uskutečňování.

Související mravnostní trestné činy se hojně vyskytují v každé společnosti, patří mezi nejzávažnější trestné činy a směřují proti nejvýznamnějším zájmům člověka, jenž je třeba s ohledem na jejich charakter chránit. Ohrožují osobní svobodu, lidskou důstojnost a tím negativně ovlivňují kvalitu života.

Nebezpečnost mravnostních trestných činů nezpůsobuje negativní důsledky jen pro jednotlivce, ale i pro celou společnost. Jejich závažnost má značný dopad na oběť, na které takto traumatizující zážitek zanechává trvalé následky v podobě psychické či fyzické újmy. Načež existují jedinci, kteří mravnostní trestné činy pocítili na vlastní kůži, avšak se nedokáží svěřit blízké osobě či skutek nahlásit na policii. Proto z hlediska vysoké míry latence, je odhalování a objasňování těchto trestných činů velmi obtížné. Mezi nejvíce ohroženou skupinu patří ženy a děti.

Motivací k sepsání této práce je nejen snaha získat širší přehled o mravnostní kriminalitě, ale především skutečnost, že se jedná o téma poměrně citlivé vyžadující patřičně velkou pozornost, neboť představuje závažný problém v každé společnosti. Zároveň chtěl autor práce zjistit, jaká je situace v případě mravnostní kriminality v jeho okolí.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je vytvořit ucelený přehled mravnostní kriminality se zaměřením na Jihočeský kraj. Vedlejším cílem je komparovat mravnostní kriminalitu Jihočeského kraje se situací v celé České republice a dále se pokusit zjistit příčiny vzniklého rozdílu, pokud bude zjištěn. Dílčím cílem je zjistit nejčastější příčiny páčání mravnostních trestných činů.

Bakalářská práce se rozděluje na teoretickou a výzkumnou část. Teoretická část se zaměřuje na vysvětlení základních pojmů, které jsou nezbytné pro správné pochopení dané problematiky a prolínají se napříč celou prací. Součástí teorie je i vymezení mravnostní kriminality včetně kritérií členění a pramenů právní úpravy vztahující se k mravnostní kriminalitě. Vzhledem k vytyčeným cílům je věnována pozornost etiologii, která se snaží objasnit příčiny vedoucí pachatele k jeho protiprávnímu jednání. Ve zbylé části se autor zaměřuje na definici jednotlivých trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti obsažených ve zvláštní části hlavy III. zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů. Pro účely teoretické části jsou použity metody jako obsahová analýza literárních zdrojů, právních předpisů a elektronických zdrojů.

Těžiště této bakalářské práce tvoří kapitola pátá, která pojednává o fenomenologii mravnostní kriminality. Podrobně analyzuje stav, strukturu a dynamiku mravnostní kriminality na území Jihočeského kraje v komparaci s celou Českou republikou. Zjišťuje tedy a komparuje stav a index mravnostní kriminality v Jihočeském kraji a v celé České republice za rok 2021. Rovněž uvádí strukturu jednotlivých druhů kriminality včetně struktury jednotlivých mravnostních trestných činů. V neposlední řadě zachycuje pohyb a změny mravnostní kriminality na území Jihočeského kraje a České republiky v letech 2011-2021. Tato kapitola poskytuje poznatky o tom, jaké mravnostní trestné činy byly v Jihočeském kraji a v České republice v roce 2021 nejčastěji páčány, kolik registrovaných mravnostních trestných činů bylo objasněno, jaká je zatíženost daného území mravnostní kriminalitou a jaké procentuální vyjádření a trend mravnostní kriminalita zaujímá. Pro splnění vytyčených cílů je využita analýza statistických dat vedených Policií České republiky.

Ve výzkumné části prostřednictvím rozhovoru autor práce zjišťuje, jaké jsou nejčastější příčiny páčání mravnostních trestných činů. K dosažení tohoto dílčího cíle je využita kvalitativní výzkumná strategie, metoda dotazování a technika formou strukturovaného rozhovoru.

2 Vymezení základních pojmů

Vymezení základních pojmů vztahující se k mravnostní kriminalitě, která je předmětem této bakalářské práce, jsou zejména pojmy aplikované zákonodárci a orgány činnými v trestním řízení (dále jen „OČTŘ“). Jejich vysvětlení je však důležité obzvláště pro čtenáře z řad laické veřejnosti pro orientaci v dané problematice, neboť veřejnost chápe některé obecně používané pojmy zpravidla rozdílně, než je tomu zákonodárcem a OČTŘ.

2.1 Kriminalita

Kriminalita neboli zločinnost pochází z latinského slova *criminalis* (zločinný) a z *crimen* (zločin). Jedná se o výskyt trestného chování neboli chování kriminálního, který je vyjádřen souhrnem trestných činů (dále jen „TČ“) spáchaných ve společnosti. Platné trestní právo vymezuje, jaké protispolečenské chování se ve vztahu ke své nebezpečnosti považuje za TČ či delikty, stíhané soudními orgány.¹

Autor Kaiser definuje kriminalitu jako souhrn takových forem chování, které jsou trestním právem stanoveny za TČ. Tedy pouze to, co trestní právo upravuje je považováno za zločin.²

Dle autora Svatoše kriminalitu neboli zločinnost lze chápat jako:

- *Sociálně patologický jev* (obecné pojetí).
- *Jednání posuzované jako TČ* (juristické neboli legální pojetí) – upraveno trestním právem.
- *Jednání odchylné, deviantní* (sociologické pojetí) – není regulováno trestním právem, ovšem je společností považováno za nežádoucí. Patří sem např. nadměrné užívání omamných a psychotropních látek, alkoholismus, prostituce, domácí násilí atd.³ Podstata deviace je spatřována v odlišné struktuře sexuální motivace, tedy výlučně v intrapsychických charakteristikách jedince, které pak umožňují, podmiňují nebo modifikují i vnější projevy sexuální poruchy, a to v podobě právě zmiňovaného deviantního chování.⁴

¹ NEŠPOR, Z. R. *Kriminalita. Sociologická encyklopedie* [online]. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 01. 02. 2018 [cit. 2021-09-25]. Dostupné z WWW: <<https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Kriminalita>>.

² KAISER, G. *Kriminologie: ein Lehrbuch*. 3., völlig nebearbeitete und erweiterte Auflage. Heidelberg: C. F. Müller, 1996. s. 400.

³ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 25-26.

⁴ WEISS, P. *Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika a léčba*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2008. s. 16.

Delikvence v širším slova smyslu, nežli kriminalita zahrnuje i činy jinak trestné spáchané osobami trestně neodpovědnými čili osobami mladšími patnácti let a osobami nepříčetnými. Dále pak zahrnuje i přestupky a jiné správní delikty.

Negativní společenské jevy jsou jevy odchylovající se od norem a hodnot uznávaných ve společnosti, avšak pouze takové, které nejsou platným právem postihnutelné.

Protispoločenské jevy představují nejširší pojem, neboť v sobě zahrnuje nejen kriminalitu, ale i delikvenci a negativní společenské jevy.⁵

Kriminalitu rozlišujeme zjevnou, skrytou a skutečnou. Zjevná (registrovaná) kriminalita znamená, že vyšla najevo, OČTŘ se o ní dozvěděly a získané informace jimi byly vloženy do oficiálních statistik. Oproti tomu skrytá (latentní, neregistrovaná) kriminalita značí případy, o kterých se OČTŘ nedozvěděly, a tudíž jimi žádné informace nebyly zveřejněny. Skrytou kriminalitu ještě dále členíme na černá čísla, tj. trestná činnost, o níž se OČTŘ nedozvěděly a šedá čísla, tzn. ve statistikách nedopatřením nebo úmyslně není trestná činnost uvedena, ačkoli se o ní OČTŘ dozvěděly. Posledním typem je kriminalita skutečná (celková) zahrnující jak zjevnou, tak i skrytou kriminalitu.⁶

2.2 Morálka a mravnost

Z latinského slova *mos* (mrav) nebo *moralis* (mravní) představuje soubor pravidel vzájemného chování příznačných pro určitou dobu nebo kulturu, která jsou považována za obecně platná a správná.⁷ Na dodržování morálních zásad dohlíží nejen samotná společnost určitým sociálním tlakem, ale rovněž i jednotlivec, a to prostřednictvím svého svědomí. Morální dobro je ve shodě se svědomím jedince. Porušení nepsaných pravidel chování není implementováno do platné legislativy, avšak společnost je považuje za nutné, a pokud dojde k jejich porušení, může takovéto porušení nepsaných pravidel vést až ke společenskému zavržení.⁸

Právě mravnost je pro většinovou společnost jednáním vhodným, dobrým a hlavně správným. Není totiž konána kvůli svému prospěchu nebo zájmu, nýbrž pro věc samou. Mravní normy je potřeba definovat, jakožto je nutné stanovit postihy za jejich

⁵ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 25-26.

⁶ SVATOŠ, R. *Kriminologie ve světle nového trestního zákoníku*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2010. s. 16.

⁷ KROUPOVÁ, K., et al. *Slovník speciálně pedagogické terminologie: vybrané pojmy*. Praha: Grada, 2016. s. 228.

⁸ CHMELÍK, J., et al. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. s. 15.

porušení. Zákony a legislativní proces proto musí být v souladu s morálkou, načež přispívají i k jejímu dodržování. Pokud by bylo právo v rozporu s morálkou, nemohlo by být společností považováno za spravedlivé. Naopak by vyvolalo vlnu odporu, nespokojenosti a nepokojů ze strany veřejnosti.⁹

2.3 Dítě

Dle výkladového trestního zákoníku je v obecné části stanoveno, že dítětem se rozumí osoba mladší osmnácti let, pokud trestní zákon nestanoví jinak.¹⁰ Tento termín odpovídá i občanskoprávním předpisům čl. 1 Úmluvy o právech dítěte, kdy „*dítětem se rozumí každá lidská bytost mladší osmnácti let, pokud podle právního řádu, jenž se na dítě vztahuje, není zletilosti dosaženo dříve.*“¹¹

2.4 Mládež

Mládež v naší společnosti zaujímá zvláštní postavení, neboť právě u této věkové kategorie probíhá jak fyzické, tak i psychické dozrávání, při němž dochází ke kvalitativní přeměně organismu v duševním životě i v sociálním postavení jedinců, jež přechází do stavu dospělosti. Horní věková hranice není ve všech oborech shodná, např. dle sociologického hlediska je za mládež považována osoba až do dovršení věku třiceti let.¹²

Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudnictví ve věcech mládeže“ nebo „ZSVM“), vymezuje mládež jako kategorii, do níž patří děti mladší patnácti let a mladiství.

2.5 Mladistvý

Mladistvý je ten, kdo v době spáchání provinění dovršil patnáctý rok a nepřekročil osmnáctý rok svého věku jakožto i ten, kdo v době spáchání provinění patnáctý rok věku dovršil, avšak není u něho možné bez důvodné pochybnosti určit, zda v době spáchání provinění překročil osmnáctý rok věku.¹³

⁹ SPIRIT, M. *Úvod do studia práva*. 2. vyd., aktualiz. dle nového občanského zákoníku. Praha: Grada, 2014. s. 16.

¹⁰ JELÍNEK, J., et al. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 7. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2019. s. 616.

¹¹ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČR. *Úmluva o právech dítěte a související dokumenty*. Praha: MPSV ČR, 2016. s. 3.

¹² CHROMÝ, J. *Kriminalita páchaná na mládeži: aktuální jevy a nová právní úprava v České republice*. Praha: Linde, 2010. s. 15.

¹³ ŠÁMAL, P., VÁLKOVÁ, H., et al. *Zákon o soudnictví ve věcech mládeže: komentář*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011. s. 444.

2.6 Nezletilý

Nezletilý je osoba mladší osmnácti let, jestliže plné svéprávnosti nenabyla příznáním svéprávnosti soudní cestou nebo uzavřením manželství a která je způsobilá k takovým jednáním, jež jsou co do povahy přiměřeny rozumové a volní vyspělosti věku nezletilého.¹⁴

2.7 Parafilie

Termín označuje stavy projevující se intenzivními erotickými fantaziemi, sklony směrem k sexuálním aktivitám způsobující utrpení jiné osoby a k sexuálním aktivitám s dětmi nehumánními objekty.¹⁵

Podle diagnostického a statistického manuálu duševních poruch rozlišujeme osm základních druhů parafilie:

- pedofilie – zaměřená na předpubertální děti,
- exhibicionismus – vystavení genitálií nic netušícím kolemjdoucím,
- voyeurismus – sledování až špehování cizích lidí v jejich domácím prostředí při intimitách,
- sexuální sadismus – sexuální praktiky, při kterých je jedinec vzrušen, pokud způsobuje druhému ponížení, utrpení a bolest,
- sexuální masochismus – sexuální praktiky, při nichž jedince vzrušuje bolest, utrpení a ponížení, jež mu způsobuje někdo jiný,
- frotérismus – vzrušení je dosahováno třením se o anonymní, neznámé objekty v tlačenících, tj. hromadná doprava, fronty,
- fetišismus – erotické zaměření na určité druhy předmětů, např. spodní prádlo, boty, doplňky atd.,
- transvestitismus neboli crossdressing – sexuálního vzrušení či jen psychického uspokojení se dosahuje tím, že se jedinec převléká do šatů opačného pohlaví.¹⁶

2.8 Pedosexualita

Pedosexualitu řadíme mezi parafilii a sexuální deviace, u níž jde o erotické zaměření na chlapce a dívky bez znaků dospívání, nejčastěji děti ve věku pěti až dvanácti

¹⁴ NOVOTNÝ, P., et al. *Nový občanský zákoník: principy a základní pojmy*. Praha: Grada, 2014. s. 21.

¹⁵ BLATNÍKOVÁ, Š., et al. *Násilná sexuální kriminalita: téma pro experty i veřejnost*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2014. s. 11.

¹⁶ CRAIG, L., A., BARTELS, R., M. *Sexual Deviance: Understanding and Managing Deviant Sexual Interests and Paraphilic Disorders*. Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons, 2021. p. 3.

let. Pedofilové preferují jak fyzickou nezralost dětí, tj. nepřítomnost sekundárních pohlavních znaků, tak i jeho dětské chování. Pojmenování pochází z řeckého *pais* (hoch, dítě) a z *philós* (milovník). Jedná se tedy o milovníka dětí. V případě zaměření na dospívající dívky hovoříme o hebefilii a v případě zaměření na dospívající chlapce jde o efebofilii.¹⁷

2.9 Perverze

Perverze není příležitostná, ale trvalá odchylka od sexuálního cíle kohabitace. Odchylka se může týkat jiných částí těla nebo může vzniknout fixací na jednání představující u druhých lidí dočasné sexuální cíle na cestě ke kohabitaci, např. líbání či hlazení. V souhrnu obě odchylky znamenají nadměrné zdůrazňování prvků slasti.¹⁸

2.10 Pornografie

Autoři Uzel a Mitlöchner pornografii označují jako „*variabilita lidského sexuálního chování a nesmírná pružnost a nejednotnost sexuálních norem je příčinou toho, že jednotná definice pornografie je prakticky nemožná. Obecně se za pornografii považuje jakékoliv zobrazování sexuální aktivity (tj. mluveným a tištěným slovem, obrazem, jiným výtvozem neboli filmovým či elektronickým zobrazením) za účelem vyvolání sexuálního vzrušení. Existují i tak extrémní stanoviska, která za pornografii považují i zobrazení nahého lidského těla.*“¹⁹

2.11 Prostituce

Prostituce je zvláštním druhem obchodu, ve kterém jde o poskytování různých sexuálních služeb jiným osobám výměnou za určité výhody, protislužby, dárky, ale i finanční odměnu. Je to jakýkoliv způsob ukájení pohlavního pudu na těle jiné osoby.²⁰

¹⁷ WEISS, P., et al. *Sexuální zneužívání dětí*. Praha: Grada, 2005. s. 14.

¹⁸ BERNER, W. *Perversion*. Gießen: Psychosozial-Verlag, 2011. s. 15.

¹⁹ UZEL, R., MITLÖHNER, M. *Vybrané otázky lidské sexuality: texty k sociální práci*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2007. s. 37.

²⁰ CHMELÍK, J., et al. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. s. 15.

3 Mravnostní kriminalita

V odborné literatuře, ale i v rámci policejní kategorizace TČ se můžeme setkat i s pojmem sexuální (násilná) kriminalita. České kriminologické školy užívají mimo sexuální trestnou činnost i pojem mravnostní trestná činnost, přičemž je možné tyto dva pojmy označit jako synonyma. Rozlišení mezi mravnostní kriminalitou a sexuální trestnou činností spočívá v širší určující základního jevu. Mravnostní kriminalita představuje širší pojem nežli mravnostní trestná činnost, neboť vymezuje rozsáhlejší okruh jednání, která ne vždy naplňují znaky určitého mravnostního TČ. Mravnostní kriminalita představuje závažný problém, a to v celosvětovém měřítku. Německé provenience v literatuře používají pojmy *die Sexualdelikte* nebo *die Sittlichkeitsdelikte*. Anglosaská literatura uvádí *sex crimes* či *sex-related crimes*. Jejich společným znakem je to, že označují kriminální chování motivovaná sexuální potřebou.²¹

Dle autorů Blatníkové et al. lze mravnostní kriminalitu definovat jako soubor TČ, kdy se pachatel svým jednáním vměšuje do sexuální oblasti oběti prostřednictvím fyzického násilí, pohrůžky fyzického násilí nebo jiné těžké újmy, a to bez souhlasu oběti. Pochopitelně tyto TČ nemusejí být výhradně snahou pachatele pro uspokojení jeho sexuálních tužeb, např. znásilnění ve snaze oběť ponížit, ublížit jí či pomstít se jí.²²

Mravnostní kriminalitě je věnována patřičně velká pozornost, neboť zasahuje do nejintimnější sféry osobní integrity jednotlivce. S ní související TČ řadíme mezi nejzávažnější. Vzhledem ke svému charakteru mají značný dopad na život a zdraví jedince, mravnostní a tělesný vývoj mládeže, ale mají též negativní dopad i na svobodu rozhodování se o sexuálních stycích. V neposlední řadě mohou ohrožovat i některé mravní zásady. Osobní svoboda a lidská důstojnost je chráněna ve všech demokratických zemích, zejména prostřednictvím zákonů jednotlivých států. Klíčově patří mezi nejzákladnější, nejdůležitější základní práva, která má každý jedinec zaručena Listinou základních práv a svobod a některými mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika (dále jen „ČR“) vázána, např. Všeobecná deklarace lidských práv čl. 3,

²¹ VÁLKOVÁ, H., KUČHTA, J., et al. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2019. s. 406.

²² BLATNÍKOVÁ, Š., et al. *Násilná sexuální kriminalita: téma pro experty i veřejnost*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2014. s. 16.

Mezinárodní pakt o občanských a politických právech čl. 9 a Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod čl. 5.²³

Mravnostní kriminalitu nelze komentovat výhradně mravní otupělostí nebo ji chápat jako zvýšenou dráždivost na sexuální podněty při snížených ovládacích a rozpoznávacích schopnostech. Většinový podíl totiž mají osoby zcela „normální“, u kterých není zjištěna, ať už psychiatrickým nebo psychologickým vyšetřením anomálie v podobě sexuální úchylnosti. Nevyhnutelným faktem je i to, že podstatnou část delikvence páchají osoby, u nichž je zjišťována sexuálně patologická motivace, jejíž predikace zasahuje mimo vývojové vady, ale i do špatné či nedostatečné sexuální, mravní a společenské výchovy.²⁴

TČ proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti stanovuje zvláštní část hlava III. zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“ nebo „TZ“). V této hlavě jsou upraveny všechny sexuální TČ, kterým společnost i s důrazem na ochranu žen a dětí věnuje zvýšenou pozornost.²⁵

3.1 Kritéria členění mravnostní kriminality

Mravnostní kriminalita zahrnuje dva základní okruhy kriminálního jednání. Prvním z nich je **sexuální kriminalita** (anglicky contact sexual offences), kdy jde o ukájení pohlavního pudu ve společensky netolerované formě, a to zejména na úkor vůle jiné osoby nebo nerespektování zákonem stanoveného věku pro sexuální chování. Typické pro znásilnění a pohlavní zneužívání.²⁶ Sexuální kriminalita představuje jednání ve společnosti neakceptovatelná, neboť se jedná o ukájení sexuálních potřeb takovým způsobem, který je v rozporu s trestním zákonem.²⁷

Autor Svatoš do druhého okruhu kriminálního jednání zařazuje **kriminalitu spojenou s prostitucí** především v kombinaci prostituce s kuplířstvím, ochodem s lidmi, načež je doprovázena i kriminalitou násilnou a majetkovou, velmi často páchaná organizovanou formou.²⁸ Typickým znakem tohoto jednání je možnost získávání peněz

²³ CHMELÍK, J. *Otázky spojené s mravnostní trestnou činností: II. část* [online]. Praha: Spolek českých právníků Všehrd, 2014 [cit. 2021-10-02]. Dostupné z WWW: <https://www.vsehrd.cz/clanek/otazky-spojene-s-mravnostni-trestnou-cinnosti-i-cast_fda541ee-85de-4a77-bcff-ddf47408a78a>.

²⁴ CHMELÍK, J., et al. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. s. 18.

²⁵ SVATOŠ, R. *Kriminologie ve světle nového trestního zákoníku*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2010. s. 86.

²⁶ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 136.

²⁷ GRIVNA, T., SCHEINOST, M., ZOUBKOVÁ, I., et al. *Kriminologie*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2019. s. 299.

²⁸ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 136.

za pomoci uspokojování sexuálních potřeb jiného.²⁹ Autor Thomas do druhé skupiny TČ (anglicky non-contact sexual offences) řadí trestné činnosti zahrnující držení nebo šíření dětské pornografie, veřejné pohoršování a voyerismus. Podle autora Thomase pachatele těchto činů dělí jen malý krůček od toho, aby se dopustili i těch závažnějších.³⁰

Dalším možným kritériem členění mravnostní kriminality je **předmět ochrany**:

- TČ týkající se možnosti rozhodování v pohlavních stycích – znásilnění, pohlavní zneužívání,
- TČ narušující mravnostní a tělesný vývoj mládeže – pohlavní zneužívání, svádění dítěte k pohlavnímu styku, zneužívání dítěte k výrobě dětské pornografie,
- TČ vzbuzující pohoršení mravní etiky – kuplířství, výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií,
- TČ související s obchodováním s lidmi za účelem zneužití jejich sexuálního života či výroba pornografie.³¹

Autor Chmelík také nabízí kategorizaci mravnostní kriminality podle **osoby pachatele**. Pachatelem může být osoba dospělá, osoba mladší osmnácti let, osoba mladší patnácti let, osoba přičetná či nepřičetná, osoba pohlavně úchylná apod.³² Dle autorů Konráda et al. lze pachatele rozdělit do následujících primárních skupin:

- pachatelé dopouštějící se trestné činnosti příležitostně bez podstatné motivace,
- pachatelé, kteří se trestné činnosti dopouštějí cílevědomě, promyšleně až organizovaně, přičemž jejich hlavním motivem je uspokojení sexuální potřeby nebo dosažení zisku,
- pachatelé se sexuální nebo jinou úchylnou,
- pachatelé s patologickými sklony,
- zvláštní skupina pachatelů označující se jako recidivisté.

Mezi nejtypičtější a nejběžnější rozlišovací kritérium však patří **způsob spáchání**, který navíc zahrnuje vospělost pachatele, předmět útoku a vztah mezi pachatelem a obětí. Rozlišujeme tyto způsoby páchaní mravnostní trestné činnosti:

²⁹ GRIVNA, T., SCHEINOST, M., ZOUBKOVÁ, I., et al. *Kriminologie*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2019. s. 299.

³⁰ THOMAS, T. *Sex Crime: Sex Offending and Society*. Third Edition. Abingdon, United Kingdom: Routledge, 2016. p. 6-7.

³¹ POLICIE ČR. *Sexuální a mravnostní trestné činy. Prevence: pomoc obětem TČ* [online]. Policie ČR [cit. 2021-10-03]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/sexualni-a-mravnostni-trestne-ciny.aspx>>.

³² CHMELÍK, J., et al. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. s. 19.

- **Mravnostní trestné činy páchané mezi dospělými** – TČ, kde pachatelem a obětí je dospělá osoba, tedy osoba starší osmnácti let. Charakteristickým znakem je agrese, ať už v podobě přímého fyzického nebo psychického násilí, pohrůžky bezprostředního násilí. Rovněž mohou být prostředkem nezákonného výtěžku a předmětem organizovaného zločinu páchaného na objednávku.
- **Mravnostní trestné činy páchané mezi mládeží** – pachatelem těchto TČ jsou osoby mladší osmnácti let a obětí jsou jedinci, kteří ještě nedosáhli hranice patnácti let, častěji dívky. Osobitým rysem však není násilí, ale citová vazba mezi pachatelem a obětí, tzv. první láska. I když k pohlavnímu styku dochází dobrovolně po vzájemné domluvě, stále se jedná o porušení zákona.
- **Mravnostní trestné činy páchané na mládeži** – TČ, u nichž je obětí osoba mladší osmnácti let, často osoby mladší šestnácti let. Jedná se o velmi nebezpečné TČ, neboť na dítěti zanechávají celoživotní následky a významně narušují jejich psychický a fyzický vývoj. Pachatelé využívají násilí ve všech formách a dále pak lstivé jednání, např. získání si pozornosti prostřednictvím různých pamlsků atd. Charakteristickým rysem je i různá forma závislosti oběti na pachateli, např. vztah mezi rodičem a dítětem, učitelem a žákem.³³

3.2 Právní úprava mravnostní kriminality

Zásady nullum crimen a nulla poena sine lege tvoří základní kámen, na kterém je postaveno dnešní trestní právo téměř každého státu. Znamená to, že soudem může být potrestán pouze ten, kdo spáchal čin zákonem za trestný považován a to trestem, jenž zákonem byl za onen čin vymezen čili žádný zločin bez zákona. Zásada ultima ratio neboli tzv. subsidiarita represe doplňuje zásadu společenské škodlivosti. Trestní právo je možné použít pouze tam, kde jiné prostředky ochrany společenských vztahů, práv a oprávněných zájmů člověka selhaly, případně se ukázaly nevhodnými či nedostatečnými.³⁴

Chráněné objekty, kterými jsou svoboda a lidská důstojnost představují důležité zájmy osobnosti, a proto jsou chráněny nejen ústavním pořádkem ČR, ale i četnými

³³ KONRÁD, Z., et al. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodika vyšetřování*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015. s. 242-244.

³⁴ CHMELÍK, J. *Rukověť trestního práva hmotného a procesního*. 3. vyd. Praha: Linde, 2012. s. 21-22.

mezinárodními smlouvami. Jakýkoliv neoprávněný zásah do práv a svobod je trestný, neboť práva jsou nedotknutelná a omezit je lze pouze na základě zákona.³⁵

Základním pramenem je trestní zákoník upravující danou problematiku komplexním a systematickým způsobem. Zároveň tvoří primární pramen trestního práva dospělých. V oblasti práva mladistvých a ve věcech právnických osob je pramenem podpůrným.

Vedlejší trestní zákony, jež nejsou plnohodnotnými kodexy, neboť neobsahují všechny instituty trestního práva, jsou:

- Zákon o soudnictví ve věcech mládeže – upravuje podmínky odpovědnosti za protiprávní jednání, kterých se dopustili mladiství a osoby mladší patnácti let.
- Zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim (dále jen „zákon o trestní odpovědnosti právnických osob“ nebo „ZTOPO“).
- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), (dále jen „trestní řád“ nebo „TR“).

Nejvyšší právní sílu mají ústavní zákony. Jedná se o ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR a zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod. Aplikační přednost před zákony obyčejnými mají mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas. Mezi nejvýznamnější mezinárodní smlouvy vztahující se k mravnostní kriminalitě patří:

- Všeobecná deklarace lidských práv – nejedná se o právně závazný akt.
- Mezinárodní pakt o občanských a politických právech č. 120/1976 Sb.
- Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod č. 209/1992 Sb.
- Úmluva o právech dítěte č. 104/1991 Sb.³⁶
- Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte týkající se prodeje dětí, dětské prostituce a dětské pornografie.³⁷

³⁵ FRYŠTÁK, M., et al. *Trestní právo hmotné a procesní*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2007. s. 169.

³⁶ JELÍNEK, J., et al. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 7. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2019. s. 46-51.

³⁷ ČESKO. MZV. Sdělení č. 74/2013 Sb., o sjednání Opčního protokolu k Úmluvě o právech dítěte týkajícího se prodeje dětí, dětské prostituce a dětské pornografie. In *Sbírka mezinárodních smluv, Česká republika*. 2013, částka 43, s. 10064. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=74/2013&typeLaw=mezinarodni_smlouva&what=Cislo_zakona_smlouvy>

3.3 Etiologie mravnostní kriminality

Autor Svatoš poukazuje na to, že je důležité sledovat, jaká je kriminalita na konkrétním území, jak se vyvíjí během určitého časového úseku a jaká je její struktura, neboť získané informace mohou přispět k objasnění příčin kriminality, čemuž se právě věnuje etiologie. Jde o nauku o příčinách různých jevů a procesů.³⁸ Autoři Dianiška et al. navíc doplňují, že získané údaje vedou k zamezení páčání kriminality a účinnosti preventivní činnosti.³⁹

Obecně příčiny kriminality nelze jednoznačně specifikovat. Jedná se totiž o společenský jev, který bývá podmíněn mnoha faktory. Proto získání dostatečného množství kvalitních poznatků z každého poznání má značný vliv na zjištění konkrétních příčin.⁴⁰ Za příčinu kriminality lze považovat takový jev, který může v daném případě vyvolat záměr, pohnutku či motivaci dopustit se TČ, popřípadě vyvolat nezodpovědnost u nedbalostních deliktů. Situace (okolnosti) usnadňující příčině její působení jsou považována za podmínku kriminality. Ovšem mezi příčinou a podmínkou není vzájemně vylučující se vztah. Rizikové činitele, ať už příčiny či podmínky označujeme termínem kriminogenní faktory. Tyto faktory vyvolávají, usnadňují nebo přímo podporují páčání TČ.⁴¹

Kriminogenní faktory se rozdělují podle úrovně zkoumání na konkrétní vyplývající z individuality jedince páčajícího TČ, dále pak na specifické charakterizující určité skupiny a kategorie TČ a v neposledních řadě na obecné, které souvisí s kriminalitou jako hromadným jevem. Zároveň se kriminogenní faktory ještě dělí dle rozsahu na individuální (subjektivní) spojené s fyzickými a psychickými vlastnostmi, strukturou osobnosti, chováním jedince a na společenské (objektivní) odkazující na okolní prostředí jedince, např. rodina, škola apod. Také nelze opomenout, že kriminogenní faktory se mimo jiné člení podle místa (město x vesnice), času (den x noc) a délky trvání (dlouhodobé neshody v rodině).⁴²

³⁸ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s.

³⁹ DIANIŠKA, G., STRÉMY, T., VRÁBLOVÁ, M., et al. *Kriminológia*. 3. aktualiz. a dopl. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016. s. 89.

⁴⁰ ŘEHOŘ, J. *Základy kriminologie* [online]. České Budějovice: Jihočeská univerzita, Zdravotně sociální fakulta, 2007 [cit. 2022-01-22]. Dostupné z WWW: <<https://www.zsf.jcu.cz/images/ZSF/fakulta/ustavy/urt/pro-studenty/ochrana-obyvatelestva/zaklady-kriminologie.pdf>>.

⁴¹ VÁLKOVÁ, H., KUČHTA, J., HULMÁKOVÁ, J., et al. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2019. s. 53.

⁴² ZOUBKOVÁ, I., MOULISOVÁ, M. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex Publishing, 2016. s. 14.

Příčiny mravnostní kriminality jsou různorodé, a to zejména vlivem velkého množství vnitřních a vnějších podnětů, které pachatele pobízejí ke spáchání TČ. Vnitřní podněty zahrnují jeho vlastní pohnutky jako je deviace či neukojitelná sexuální touha. Naopak působení médií nebo provokace oběti spadá do podnětů vnějších.⁴³

Hlavní složku etiologie sexuální kriminality tvoří osobnost pachatele, ale i jeho specifické rysy, kterými může být pohlavní nezdrženlivost a nevyzrálost, jenž souvisí se zanedbáním především v oblasti sexuální, mravní a kulturní výchovy. Není výjimkou ani porucha v oblasti pohlavního pudu. Velký význam v problematice sexuálních TČ má sexuální deviace.⁴⁴ Pojem deviace je v současné době častěji nahrazován termínem parafilie. Pachatele mravnostní kriminality je možné rozdělit do dvou základních skupin. První kategorii tvoří sexuálně deviantní pachatelé a druhou představují sexuálně nedevariantní pachatelé. Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů (MKN-10) rozlišuje formy sexuálních deviací na deviace v aktivitě a deviace v objektu. Do deviace v aktivitě spadá voyeurismus, exhibicionismus, frotérství, sadomasochismus atd. Deviace v objektu jsou zaměřeny na chlapce a dívky, ovšem bez znaků dospívání. Mezi ně patří heterosexuální, homosexuální a bisexuální pedofilie, hebefilie, efebofilie, ale i fetišismus, nekrofilie, zoofilie, pyrofilie apod.⁴⁵ Oproti tomu autoři Koliba et al. klasifikují nedevariantní pachatele, jako:

- Jedince sociálně a psychosexuálně nezralé – mohou se dopouštět deliktů od sexuálního zneužívání až po sexuální agresi.
- Jedince s psychopatickou strukturou osobnosti – převládají rysy nezdrženlivosti, antičnosti se sklonem okamžitě vyhovět své sexuální pohnutce.
- Jedince, u nichž jsou sexuální delikty zapříčiněny momentální situací, např. vlivem alkoholu, drog – ztrácejí zábrany a dávají volný průchod pudům, proto jsou schopni dopustit se sexuální agrese až znásilnění.
- Hypersexuální jedince se sníženou volní kontrolou a s převahou chťiče – delikty se sexuální agresí či hebefilií.
- Jedince se zmírněnou schopností racionální kontroly způsobenou vrozenou nebo získanou poruchou – delikty pedofilního, hebefilního, exhibicionistického charakteru.

⁴³ KOVÁŘ, P., et al. *Sexuální agrese: znásilnění z pohledu medicíny a práva*. Praha: Maxdorf, 2008. s. 156-157.

⁴⁴ NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J., et al. *Kriminologie*. 3. přeprac. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2008. s. 310-311.

⁴⁵ GRIVNA, T., SCHEINOST, M., ZOUBKOVÁ, I., et al. *Kriminologie*. 5. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2019. s. 255-257.

- Poslední skupinu tvoří psychotici, kteří se mohou dopustit sexuálních deliktů nejrůznějšího charakteru.⁴⁶

Etiologie kriminality spojené s prostitucí zahrnuje důvody, které vedou prostituující osoby k prostituci. Jsou jimi sociální, sexuální a rozumové důvody. Touha po uplatnění osob provozujících prostituci spadá do sociálních důvodů. Zde hraje zásadní roli absence rodinných vazeb či nedostatek mravního založení. Osoby se k prostituci uchylují především z ekonomického hlediska. V případě sexuálních důvodů osoby provozují prostituci jako svůj koníček, kdy navíc vydělané peníze považují za zpestření své činnosti. Rozumové důvody jsou založeny na vztahu osob provozujících prostituci, k prostituci jako k práci. Hlavním záměrem je vidina získání velkého finančního obnosu za krátkou dobu.⁴⁷

Autor Svatoš vyčleňuje příčiny spjaté s prostitucí na psychologické, ekonomické, psychoanalytické, feministické, teorie učení, drogová závislost, sociální nejistota, nezaměstnanost, nedocnění vlastní osoby apod.⁴⁸

⁴⁶ KOLIBA, P., et al. *Sexuální výchova pro studenty porodní asistence a ošetrovatelství*. Praha: Grada, 2019. s. 135.

⁴⁷ GRIVNA, T., SCHEINOST, M., ZOUBKOVÁ, I., et al. *Kriminologie*. 5. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2019. s. 261.

⁴⁸ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 152.

4 Jednotlivé mravnostní trestné činy

Mravnostní TČ chápeme jako TČ, při kterých pachatel za pomoci násilí zasahuje do intimní oblasti oběti, ovšem bez souhlasu oběti. Skutkové podstaty jednotlivých mravnostních TČ jsou dány typovými znaky určující, o jaký konkrétní TČ se jedná.⁴⁹

4.1 Znásilnění

TČ znásilnění pochází z anglického výrazu *rape* označující právě znásilnění, ale i únos. Zároveň je odvozeno z latinského slovesa *rapere*, což znamená zmocnit se silou. Světová zdravotnická organizace vymezuje znásilnění jako fyzické či jiné donucení k sexuálnímu kontaktu bez souhlasu druhého. Právě donucení a nesouhlas oběti dělají ze znásilnění kriminální čin.⁵⁰ TČ znásilnění je nejbrutálnější a nejvíce traumatizující jednání, neboť na oběti zanechává dlouhodobé až doživotní následky.⁵¹ Právní úprava je konkrétně definována v ustanovení § 185 TZ ve zvláštní části v hlavě III. a řadí se mezi TČ proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti. Skutková podstata tohoto TČ je naplněna, jestliže pachatel donutí jinou osobu k pohlavnímu styku, a to pod násilím, pohrůzkou násilí či pohrůzkou jiné těžké újmy. Mimo jiné skutkovou podstatu tohoto činu naplňuje ten, kdo k takovému činu využije bezbrannosti své oběti.⁵² Bezbrannost je takový stav oběti, ve kterém není s ohledem k okolnostem činu schopna svou vůli projevit. V případě pohlavního styku s pachatelem oběť není schopna se bránit jeho jednání. Rozlišujeme bezbrannost absolutní (např. bezvědomí, bezvládnost v důsledku nemoci, intoxikace návykovou látkou, umělý spánek apod.), dále bezbrannost psychickou (tj. osoby trpící duševní poruchou, které nechápou význam jednání pachatele z důvodu nedostatečných zkušeností a znalostí) a bezbrannost fyzickou (např. oběť spoutaná, upoutaná na lůžku či vozíku, ochrnutí atd.).⁵³

Znásilnění je charakterizováno dvojím jednáním, a to násilným jednáním a pohlavním stykem. Násilným jednáním se rozumí takové jednání, které právě násilím

⁴⁹ BLATNÍKOVÁ, Š., et al. *Znásilnění v ČR: trestné činy a odsouzení pachatelé*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015. s. 14.

⁵⁰ BLATNÍKOVÁ, Š., et al. *Násilná sexuální kriminalita: téma pro experty i veřejnost*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2014. s. 18.

⁵¹ JELÍNEK, J., et al. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 7. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2019. s. 594.

⁵² ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (trestní zákoník) (autorský zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 395. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=40/2009&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.

⁵³ BLATNÍKOVÁ, Š., et al. *Znásilnění v ČR: trestné činy a odsouzení pachatelé*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015. s. 24.

směřuje k překonání či oslabení vážně míněného odporu znásilňované osoby a dosažení pohlavního styku proti její vůli. Za pohlavní styk je považována soulož a jiný pohlavní styk provedený způsobem srovnatelným se souloží, ale i jakýkoliv způsob ukájení pohlavního pudu na těle jiné osoby, ať už stejného nebo odlišného pohlaví, bez ohledu na věk.⁵⁴

Autoři Válková et al. rozlišují znásilnění socializované a nesocializované. Při socializovaném znásilnění oběť pachatele zná díky vstřícné až svádivé konverzaci, která může být doprovázena požíváním alkoholu. Je tedy pácháno s menší agresí, ovšem někdy i sama oběť právě kvůli svému chování přispívá či dokonce provokuje ke spáchání činu znásilnění. Oproti tomu nesocializované znásilnění páchá neznámý pachatel bez předchozího naznačovaného dvoření či svádění a užívá při tom vyšší míru agrese potřebnou k ovládnutí oběti. Pachatel neboli agresor může ke svým obětem přistupovat trojím způsobem, a to podvodným, bleskovým nebo překvapivým přístupem. Ve všech případech využívá zbraně k zesílení nátlaku a kontroly nad obětí. Chování pachatele však nemusí být motivováno jen potřebou sexuálního uspokojení, ale motivem také může být zloba, msta či ujištění o své vlastní moci.⁵⁵

4.2 Sexuální nátlak

Dle autorů Jelínka et al. jde o postihování dalších forem sexuálních útoků ohrožující lidskou důstojnost. Sexuálnímu nátlaku může být vystaven kdokoliv, tedy žena či muž, ale i dítě mladší osmnácti let, případně dítě mladší patnácti let. Jestliže je obětí dítě, vyměří se pachateli vyšší trestní sazba.⁵⁶

Dvě základní skutkové podstaty sexuálního nátlaku jsou obsaženy v ustanovení § 186 TZ. První skutková podstata se skládá ze dvou jednání. Prvním je použití násilí, pohrůžky násilí nebo pohrůžky jiné těžké újmy, popřípadě zneužití bezbrannosti jiného. Druhé jednání je charakterizováno donucením k pohlavnímu sebeukájení, obnažování či jinému srovnatelnému chování.

⁵⁴ JELÍNEK, J., et al. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 7. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2019. s. 595-598.

⁵⁵ VÁLKOVÁ, H., KUČHTA, J., et al. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2019. s. 411-412.

⁵⁶ JELÍNEK, J., et al. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 7. aktualiz. dopl. vyd. Praha: Leges, 2019. s. 600.

Donucovací prostředky jsou totožné jako u znásilnění, avšak rozdíl je spatřován v tom, že chování pachatele nevede k pohlavnímu styku, ale k tomu, aby svou oběť přinutil k jiné sexuální aktivitě.⁵⁷

Sebeukájením se rozumí takové chování, při kterém osoba ukájí samu sebe drážděním vlastních pohlavních orgánů vlastní rukou či s použitím určité pomůcky, např. hlazením, masírováním genitálií, bradavek, stehen apod.

Obnažování se projevuje odkrýváním určitých partií těla, především eroticky významné části těla za účelem sexuálního vzrušení pachatele. Postačuje, aby došlo k odhalení jen některého intimního místa.

Jiné srovnatelné chování může být pro oběť ponižující. Mnohdy se jedná o sexuálně patologické praktiky spočívající v sadistickém či masochistickém jednání, kdy pachatel svou oběť donutí k určitým sexuálně laděným pohybům, mluveným nebo hlasovým projevům vedoucích k sexuálnímu vzrušení pachatele.⁵⁸

Druhá skutková podstata je spatřována v tom, že pachatel přiměje jiného k pohlavnímu styku, pohlavnímu sebeukájení, obnažování či k jinému srovnatelnému chování tím, že zneužije jeho závislosti, svého chování a z něho vyplývající důvěryhodnosti nebo vlivu. To znamená, že pachatel má na oběť rozhodný či podstatný vliv a oběť mu důvěřuje.⁵⁹

4.3 Pohlavní zneužití

Právní úprava TČ pohlavní zneužití je stanovena v ustanovení § 187 TZ. Objektem tohoto TČ je zájem na nenarušeném mravním a tělesném vývoji dítěte, ale je zde chráněna také lidská důstojnost. Chráněny jsou všechny osoby, které nedovršily patnáctý rok svého věku. Zároveň bez ohledu na to, zda jde o osobu pohlavně dospělou či nikoliv. Není podstatná ani skutečnost, jestli došlo k pohlavnímu zneužití na základě citového vztahu či zneužitá osoba dala k pohlavnímu zneužití souhlas nebo nesouhlas.⁶⁰ Jedná se o ochranu před jakýmikoliv útoky na jejich pohlavní nedotknutelnost.⁶¹ Jakýkoliv zásah do sexuálního života jedinců, kteří nejsou ještě sexuálně vyzrálí, může

⁵⁷ JELÍNEK, J., et al. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 7. aktualiz. dopl. vyd. Praha: Leges, 2019. s. 600.

⁵⁸ VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem*. Olomouc: ANAG, 2011. s. 652.

⁵⁹ JELÍNEK, J., et al. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 7. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2019. s. 601.

⁶⁰ CHROMÝ, J. *Kriminalita páchaná na mládeži: aktuální jevy a nová právní úprava v České republice*. Praha: Linde, 2010. s. 116.

⁶¹ CHMELÍK, J., et al. *Trestní právo hmotné: zvláštní část s aplikačními příklady*. Praha: Linde, 2010. s. 88.

mít následky v jejich sexuálním životě napořád, tedy na celý život.⁶² Děti i dospívající jsou ze strany dospělých dle ustanovení § 201 TZ, chráněni před předčasnou a nepřiměřenou erotizací.⁶³

Lze rozlišit dva případy TČ pohlavní zneužití. V prvním případě pachatel vykonává soulož s osobou mladší patnácti let a v případě druhém pachatel takové osoby pohlavně zneužije jiným způsobem, tj. intenzivnější zasahování do pohlavního života dětí. Jedná se o osahávání po těle, prsou, pohlavních orgánech způsobující pachateli vzrušení, nikoliv jednorázové letmé dotyky nebo dotyky rodičů spojené s péčí o jejich dítě.⁶⁴

Využití vyšší trestní sazby přichází v úvahu, pokud pachatel, např. rodič, opatrovník, učitel, vychovatel, čin spáchá na dítěti jemu svěřenému do péče. Dále, jestliže zneužije jeho závislosti, svého postavení a z něho vyplývající důvěryhodnosti či vlivu. Mimo jiné vyšší trestní sazbu lze aplikovat i při způsobení těžké újmy na zdraví nebo smrti.⁶⁵

TČ pohlavního zneužití se může dopustit muž i žena, přičemž u soulože je pachatelem osoba opačného pohlaví než zneužitá oběť, která je mladší patnácti let. Pohlavního zneužití jiným způsobem, než souloží se může dopustit též osoba stejného pohlaví.⁶⁶

4.4 Soulož mezi příbuznými

U TČ soulož mezi příbuznými § 188 TZ, platí dodržení zásady, která nedovoluje pohlavní styk mezi nejbližšími příbuznými, načež je zásada podpořena i skutečností, že potomstvo z blízkého pokrevního příbuzenství bývá ohroženo degenerací a nemocemi.⁶⁷ Při vykonání soulože s příbuzným v pokolení přímém nebo se sourozencem toto platí obdobně. Zároveň není podstatné mají-li společné oba či jednoho z rodičů.⁶⁸ Autoři Koliba et al. dodávají, že dobrovolně vykonávaný pohlavní styk mezi příbuznými a osobami staršími patnácti let, lze též považovat za TČ soulož mezi příbuznými. Naopak

⁶² SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 147.

⁶³ PAVLOVSKÝ, P., et al. *Soudní psychiatrie a psychologie*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2012. s. 189.

⁶⁴ JELÍNEK, J., et al. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 7. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2019. s. 602.

⁶⁵ CHMELÍK, J., et al. *Trestní právo hmotné: zvláštní část s aplikačními příklady*. Praha: Linde, 2010. s. 88.

⁶⁶ VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem*. Olomouc: ANAG, 2011. s. 657.

⁶⁷ JELÍNEK, J., et al. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 7. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2019. s. 604.

⁶⁸ CHMELÍK, J., et al. *Trestní právo hmotné: zvláštní část s aplikačními příklady*. Praha: Linde, 2010. s. 89.

za TČ není považován pohlavní styk bratrance a sestřenice.⁶⁹ Soulož mezi příbuznými neboli incest představuje případ hrubé nemravnosti, a proto stíhání incestu je důvodem nutnosti udržení čistoty rodinného života.⁷⁰

4.5 Kuplířství

Základním účelem TČ kuplířství je úprava negativních vlivů prostituce. Jedná se o ochranu občanského soužití z hlediska mravnosti, ale i svobodného rozhodování člověka v sexuální oblasti a zamezení kořistnického jednání.⁷¹ Tímto dochází k provedení Mezinárodní úmluvy o potlačování a zrušení obchodu s lidmi a vykořisťování prostituce jiného, která byla přijata Valným shromážděním Organizace spojených národů (dále jen „OSN“) dne 2. prosince 1949. Československo k Úmluvě přistoupilo dne 14. března 1958, avšak ji nezveřejnilo ve Sbírce zákonů.⁷² Smluvní státy se zavázaly trestně stíhat i jednání jako je kuplířství, získávání a svádění druhé osoby k prostituci, aniž by byl dán její souhlas, vlastnictví, správa veřejného domu, financování či jen účast na financování veřejného domu, nájem nebo pronájem budov a míst využívaných k prostituci třetích osob.⁷³

Dle ustanovení § 189 odst. 1 TZ, se rozlišují dva druhy jednání. První jednání spočívá ve zjednání (uzavření dohody o provozování prostituce), najmutí (provedení sexuálních služeb), přiměnění k prostituci, zlákáni (snaha směřující k získání jiného k prostituci uváděním, např. lákavých slibů, finančních výhod) a svedení jiného k provozování prostituce. V tomto případě pro naplnění skutkové podstaty není potřeba, aby jednání pachatele vedlo k získání majetkového prospěchu. Druhým jednáním je kořistění z prostituce provozované někým jiným. Svou povahou toto jednání připomíná obdobu podílnictví. Podmínkou je, aby jednání vedlo k získávání hmotného či finančního prospěchu.

Prostitucí se míní pohlavní styk s jinou osobou, ovšem za úplaty. Sama o sobě prostituce není trestná, neboť neexistují žádné zákony zabývající se poskytováním placených sexuálních služeb. Pouze za předpokladu, že vzbuzuje veřejné pohoršení, lze ji potrestat. Mimo jiné jde o historický jev prolínající se do všech

⁶⁹ KOLIBA, P., et al. *Sexuální výchova pro studenty porodní asistence a ošetřovatelství*. Praha: Grada, 2019. s. 143.

⁷⁰ SCHELLE, K., TAUCHEN, J. *Sexuální trestné činy včera a dnes*. Ostrava: Key Publishing, 2014. s. 197.

⁷¹ CHMELÍK, J., et al. *Trestní právo hmotné: zvláštní část s aplikačními příklady*. Praha: Linde, 2010. s. 89.

⁷² VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem*. Olomouc: ANAG, 2011. s. 663.

⁷³ ŠÁMAL, P., et al. *Trestní právo hmotné*. 8., přeprac. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016. s. 626.

společenskoekonomických formací. V současné společnosti je jevem sociálně-patologickým, který se bohužel nepodaří nikdy zcela vymýtit.⁷⁴

Prostituce jako taková nebyla nikdy povolena, ale nebyla ani výslovně zakázána. Společnost na ni vyvinula tři způsoby reakcí. První reakce představuje způsob represe, kdy stát prostituci zakazuje a trestá. Dále pak způsob aboliční, kde stát prostituci neřeší a zasahuje proti ní pouze tehdy, jestliže vzbuzuje veřejné pohoršení. V neposlední řadě reglementační způsob reakce, ve kterém se stát snaží prostituci dát určitá pravidla, čímž se snaží ji mít pod kontrolou.⁷⁵

4.6 Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí

Hlavní prioritou v tomto případě hraje zájem na nerušeném mravním vývoji dětí, který by právě díky nevhodným sexuálním jednáním prostituujících osob byl ohrožen. Proto je důležité dětem zajistit z pohledu morálky občanské společnosti volný pohyb v nezávadném prostředí, pokud jej navštěvují pravidelně v souvislosti nejen výchovně vzdělávacího procesu, ale i obdobně zaměřených činností. Pouze projevy prostituce, které dosáhly určité intenzity a formy škodlivosti, jsou v právním řádu ČR trestné.⁷⁶ Tudíž prostituce, která narušuje mravní vývoj dítěte, je vždy trestná. Míní se tím její provozování a nabízení především v blízkosti školy, školského zařízení nebo jiných obdobných zařízeních, ale i poblíž místa vyhrazeného a určeného pro pobyt dětí mladších osmnácti let, např. dětský zábavný park, dětský koutek, dětské hřiště, dětské tábory. Za vyhrazené místo pro děti není považováno takové místo, které je určeno krátkodobě či ojediněle, tj. sportovní stadión, na němž se po dobu dvou dnů odehrávají sportovní soutěže pro děti.⁷⁷

Dalším typ prostituce ohrožující mravní vývoj dětí spočívá v organizování, střežení nebo jiném způsobu zajišťování provozu prostituce, a to opět v blízkosti školy, školského zařízení či jiných obdobných zařízeních, ale i poblíž místa vyhrazeného a určeného pro pobyt dětí.⁷⁸ Za organizování prostituce se považuje činnost směřující k zabezpečování nebo usnadňování provozu prostituce, tj. zosnování a řízení samotných

⁷⁴ CHMELÍK, J., et al. *Trestní právo hmotné: zvláštní část s aplikačními příklady*. Praha: Linde, 2010. s. 89.

⁷⁵ JELÍNEK, J., et al. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 7. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2019. s. 605.

⁷⁶ CHROMÝ, J. *Kriminalita páchaná na mládeži: aktuální jevy a nová právní úprava v České republice*. Praha: Linde, 2010. s. 120.

⁷⁷ JELÍNEK, J., et al. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 7. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2019. s. 606.

⁷⁸ VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem*. Olomouc: ANAG, 2011. s. 667.

prostitutek, poskytování prostorů k provozování prostituce. Střežení tkví v tom, že pachatel zabezpečuje nerušený výkon samotné prostituce. Typickým příkladem je monitoring objektu za účelem zabezpečení včasného varování před raziemi policie či celní správy, dohlížení nad placením za poskytování služeb ze strany zákazníků apod. Autor Chromý střežení chápe jako vykonávání dohledu nad prostitucí za účasti osob, které dohlížejí nad plněním podmínek jejího provozování.

Limit určující společenskou škodlivost prostituce je primárně spojen na fyzické místo jejího výskytu, ačkoli její nebezpečnější účinky mohou být vyvolávány jinde. V případě provozování nedobrovolné prostituce, kdy jsou k jejímu výkonu prostitutky ze strany třetích osob donucovány, je na zvážení, zda toto jednání bude kvalifikováno jako TČ z hlediska naplnění skutkové podstaty TČ provozování prostituce ohrožující mravní vývoj dětí dle ustanovení § 190 TZ.⁷⁹

4.7 Šíření pornografie

V návaznosti na mezinárodní dokumenty, především Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte proti prodeji dětí, dětské prostituce a dětské pornografie, a Úmluva o počítačové kriminalitě, došlo k úpravě znění skutkových podstat TČ šíření pornografie, výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií a zneužití dítěte k výrobě pornografie. Byl tak umožněn přísnější postih šíření pornografie, zároveň i její šíření prostřednictvím internetu.⁸⁰ Obsah pornografického díla TZ nedefinuje a zcela ho přenechává soudnímu a doktrinálnímu výkladu.⁸¹ Za pornografické dílo je považováno takové dílo, které impulzivně a vlezle zasahuje a podněcuje sexuální pud, avšak hrubě překračuje dle převládajících názorů ve společnosti uznávané morální hranice v sexuální oblasti, kdy neakceptovatelným způsobem uráží cit pro sexuální slušnost a vyvolává pocit studu. Jeho hlavním účelem je vyvolat zvyšování sexuálního vzrušení.⁸² Pornografické dílo může mít podobu formy písemné či listinné (rukopis, fotokopie), elektronické zachycené prostřednictvím nosiče zvuku (audiokazeta, CD, MP3) nebo jsou to nosiči obrazu

⁷⁹ CHROMÝ, J. *Kriminalita páchaná na mládeži: aktuální jevy a nová právní úprava v České republice*. Praha: Linde, 2010. s. 123-124.

⁸⁰ CHMELÍK, J., et al. *Trestní právo hmotné: zvláštní část s aplikačními příklady*. Praha: Linde, 2010. s. 92.

⁸¹ CHROMÝ, J. *Kriminalita páchaná na mládeži: aktuální jevy a nová právní úprava v České republice*. Praha: Linde, 2010. s. 125.

⁸² JANSA, L., et al. *Internetové právo*. Brno: Computer Press, 2016. s. 404.

(videokazeta, film, DVD). Sochy a plastické předměty s pornografickým charakterem jsou pokládány za jiné pornografické dílo.⁸³

Trestní právo ČR rozlišuje pornografii tvrdou, v níž je sexuální orientace formována určitou sexuálně deviační motivací. Dále pornografii dětskou znázorňující osoby mladší osmnácti let, popřípadě využívá dítě a pornografii prostou.⁸⁴

Pornografické dílo, ve kterém se projevuje násilí či neúcta k člověku, nebo které popisuje, zobrazuje nebo jinak znázorňuje pohlavní styk se zvířetem, je vždy postihováno, i přestože není adresováno přímo dětem. Jedná se totiž o násilí prováděné na člověku v souvislosti se sexuálním chováním nebo zobrazení člověka při sexuálních aktivitách, při nichž dochází k jeho ponižování nebo otroctví. Mezi sexuálně patologické praktiky patří sadomasochismus, agresivní sadismus, koprofilie aj.⁸⁵ Jakékoliv nakládání se zvířetem, které vede k ukájení pohlavního pudu člověka, se považuje za sexuální styk se zvířetem neboli sodomii. V případě hlazení a dotyků vedoucích k pohlavnímu uspokojení se jedná o zoofilii.⁸⁶

Skutkovou podstatu TČ šíření pornografie dle ustanovení § 191 TZ, pachatel naplní, pokud tvrdou pornografii vyrobí, což znamená jakékoliv zhotovení zvrácené pornografie. Dále i v případě, jestliže toto pornografické dílo pachatel uvede do oběhu, čímž se dílo dostane do rukou vícero lidem. Právě umístěním pornografického díla, např. ve výkladní skříni, se činí veřejně přístupným. TČ je též dovoz, vývoz a průvoz pornografického díla, byť jen pro vlastní potřebu pachatele či pro potřebu jiného.⁸⁷

Zároveň osoba, která písemné, fotografické, počítačové, elektronické, filmové pornografické materiály nabízí, přenechává nebo zpřístupňuje dítěti anebo osoba vystavující pornografické materiály na místě, kde jsou dětem přístupné, se rovněž dopouští TČ šíření pornografie.⁸⁸

4.8 Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií

Za dětskou pornografií je považována určitá forma znázornění či zobrazení osoby mladší osmnácti let, zejména prostřednictvím fotografie, videozáznamu, sexuálních

⁸³ JELÍNEK, J., et al. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 7. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2019. s. 609.

⁸⁴ JANSÁ, L., et al. *Internetové právo*. Brno: Computer Press, 2016. s. 404.

⁸⁵ CHROMÝ, J. *Kriminalita páchaná na mládeži: aktuální jevy a nová právní úprava v České republice*. Praha: Linde, 2010. s. 125.

⁸⁶ JELÍNEK, J., et al. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 7. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2019. s. 610.

⁸⁷ VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem*. Olomouc: ANAG, 2011. s. 669.

⁸⁸ PAVLOVSKÝ, P., et al. *Soudní psychiatrie a psychologie*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2012. s. 189.

motivů a aktivit, kde je sexuálním aktérem právě osoba mladší osmnácti let. Jedná se o snímky dětí zachycující polohy skutečné nebo předstírané sexuální aktivity s nimi či obdobné sexuálně dráždivé snímky, např. vyzývavě předvádějící pohlavní orgány. Právní legislativa ČR s přihlédnutím na rozumový a psychický vývoj dětí, neumožňuje těmto dětem samostatně rozhodovat o tom, zda chtějí být pornograficky zobrazovány. Mají totiž omezené možnosti a kompetence v rozhodování, neboť jsou zcela závislé na dospělých osobách. Právě díky jejich psychické nezralosti a sociální naivitě se vystavují riziku zneužívání k výrobě dětské pornografie.⁸⁹

Jakékoliv nakládání, tedy výroba a šíření pornografických děl, jejichž hlavním aktérem jsou děti, jakožto i přechovávání a zjednání přístupu k takovým dílům prostřednictvím informačních a komunikačních technologií, je trestné.⁹⁰

Dle trestního zákoníku, je pachatel trestně odpovědný za tento TČ dle ustanovení § 192 TZ, bez ohledu na důvod držení dětské pornografie. To znamená, že ji nemusí mít fyzicky u sebe, ale postačuje, že ji má ve své moci, tj. uloženou v bezpečnostní schránce v bance nebo v emailové korespondenci uložené na serveru poskytovatele internetových služeb. Ovšem to neplatí, pokud se jedná o jednorázové a náhodné prohlížení internetové stránky se závadným obsahem. Trestným by se stal v okamžiku, kdy by byla stažena a uložena do pevné nebo externí paměti počítače. Současně se tohoto TČ dopustí i ten, kdo vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, činí veřejně přístupným, zprostředkuje, uvede do oběhu nebo jinak jinému opatří fotografické, filmové, počítačové, elektronické či jiné pornografické dílo, v němž zobrazuje nebo jinak využívá dítě, anebo ten, kdo kořistí, tedy získává majetkový prospěch z účasti dítěte na takovém pornografickém díle.⁹¹

Výroba a šíření dětské pornografie, vedle dětské prostituce a obchodu s dětmi, se do sexuálního průmyslu řadí mezi nejzávažnější formu komerčního sexuálního zneužívání dětí.⁹² Komerční sexuální zneužití dětí lze vymezit jako jakékoliv užití dítěte k sexuálnímu účelu za finanční či jinou odměnu. Tento komerční vztah probíhá mezi dítětem a zákazníkem, prostředníkem, agentem nebo jinou osobou, která profituje na byznysu s dětmi pro tyto účely. Dle autora Milfajta dochází k velmi výraznému

⁸⁹ POLICIE ČR. *Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií. Úvodní strana: Policie ČR* [online]. Policie ČR, 08. 12. 2016 [cit. 2021-11-20]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/or-rakovnik-zpravodajstvi-vyroba-a-jine-nakladani-s-detskou-pornografií.aspx>>.

⁹⁰ JANSÁ, L., et al. *Internetové právo*. Brno: Computer Press, 2016. s. 405.

⁹¹ CHROMÝ, J. *Kriminalita páchaná na mládeži: aktuální jevy a nová právní úprava v České republice*. Praha: Linde, 2010. s. 133-134.

⁹² WEISS, P., et al. *Sexuální zneužívání dětí*. Praha: Grada, 2005. s. 43.

porušování důstojnosti člověka, neboť s dítětem se nakládá jako s kusem zboží, které slouží k uspokojování zájmů druhých, čímž je narušena jeho tělesná nedotknutelnost, integrita a základní práva.⁹³

4.9 Zneužití dítěte k výrobě pornografie

Právní úprava TČ zneužití dítěte k výrobě pornografie je definována v ustanovení § 193 TZ. Osoba, která přiměje, zjedná, zláká, svede či zneužije dítě k výrobě pornografického díla nebo osoba kořistující z účasti dítěte na pornografickém díle, naplní skutkovou podstatu výše uvedeného TČ.⁹⁴ Obě uvedená jednání mají povahu trestné součinnosti. První jednání lze přiřadit k návodu a druhé jednání zase k podílnictví.⁹⁵

Hlavním účelem je ochrana práv dětí spočívajících ve svobodném rozhodování v oblasti sexuality, dále ochrana zájmu na mravním rozvoji a vývoji dětí. V neposlední řadě také ochrana před sexuálním zneužíváním dětí.⁹⁶

⁹³ MILFAIT, R. *Komerční sexualizované násilí na dětech*. Praha: Portál, 2008. s. 12-13.

⁹⁴ PAVLOVSKÝ, P., et al. *Soudní psychiatrie a psychologie*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2012. s. 189.

⁹⁵ VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem*. Olomouc: ANAG, 2011. s. 677.

⁹⁶ JELÍNEK, J., et al. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 7. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2019. s. 613.

5 Fenomenologie mravnostní kriminality

V případě kriminality je to právě fenomenologie, která se zaměřuje na popis kriminality jako sociálně patologického fenoménu. Zkoumá tedy, jaká je kriminalita na určitém území, jaký je její vývoj a struktura.

Stav kriminality neboli rozsah, vyjadřuje počet TČ spáchaných na určitém území (v celé ČR nebo v jednotlivých krajích) za určitý časový úsek (rok). Rozumí se tím registrovaná kriminalita uváděná v absolutních číslech bez ohledu na zvolený časový úsek a územní rozsah. Vzhledem k velkému množství faktorů mající vliv na stav kriminality, je důležité faktory poznat a umět správně interpretovat.⁹⁷ Při analýze statistických dat se dále používá pojem úroveň (intenzita). Jde o kvalitativní údaj, kterým se vyjadřuje index (koeficient) kriminality čili stav kriminality přepočtený na určitý počet obyvatelstva na konkrétním území. Index se používá z toho důvodu, aby např. při srovnání TČ v jednotlivých krajích nemohlo dojít ke zkreslení skutečného stavu. Porovnávají-li se navzájem jednotlivé země, je úroveň kriminality vystižena v indexech na 100 000 obyvatel, v případě vyšších územních samosprávných celků na 10 000 a na 1 000 obyvatel, je-li potřeba komparovat jednotlivé obce či části měst. Pro výpočet indexu je určen následující vzorec:

$$I = \frac{\text{Počet TČ}}{\text{Počet obyvatel na daném území}^{98}} \times 100\,000 \text{ (10\,000; 1\,000)}$$

Zásadní roli pro hodnocení stavu kriminality představuje míra objasněnosti kriminality měnící se v závislosti na druhu kriminality. Míra objasněnosti stoupá v závislosti na závažnosti TČ.⁹⁹

Struktura kriminality formuluje kvalitativní stránku kriminality. Může být určována různými kritérii, např. členěním dle jednotlivých paragrafů trestního zákona, jednotlivých hlav zvláštní části trestního zákona, ale i podle věku a pohlaví pachatele, osoby poškozené aj.¹⁰⁰ Analýza struktury kriminality má klíčový význam, při kterém

⁹⁷ SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. s. 17.

⁹⁸ VÁLKOVÁ, H., KUČHTA, J., et al. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2019. s. 123-124.

⁹⁹ SVATOŠ, R. *Kriminologie ve světle nového trestního zákoníku*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2010. s. 74.

¹⁰⁰ SVATOŠ, R. *Kriminalita a možnosti jejího poznání a ovlivňování*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2013. s. 19.

dochází k rozdělení počtu údajů o pachatelích, obětech a trestných jednání do konkrétních podskupin s cílem diferencovanějšího poznání reality.¹⁰¹

Dynamika kriminality jinými slovy vývoj, se věnuje TČ v pohybu a změně v průběhu určité doby na určitém území. V souvislosti s vývojem kriminality jsou používány pojmy, jako je tendence či trend kriminality, které mohou mít dle vývoje stoupající nebo naopak klesající tendenci anebo mohou stagnovat. Její význam spočívá především v předvídání prognózy budoucího vývoje kriminality.¹⁰²

5.1 Analýza statistických dat

K analýze byla použita statistická data, prostřednictvím kterých je v rámci kriminologického výzkumu možné srovnávat stav, strukturu a trendy vývoje mravnostní kriminality, počty a strukturu jednotlivých TČ, počty pachatelů a další.¹⁰³

Vykazování kriminální statistiky se uskutečňuje na základě tzv. Evidenčně-statistického systému kriminality (dále jen „ESSK“), což je počítačový systém zpravovaný Policejním prezidiem. Zde jsou zadávány údaje z formulářů o TČ, o známém pachateli (i delikty šestiletých až patnáctiletých dětí vykazující znaky TČ) a formuláře změn. Data o TČ a pachatelích jak v celé ČR, tak i v jednotlivých krajích jsou zaznamenány zvlášť, a to v roční výstupní sestavě.¹⁰⁴

Analýzou dat se věnuje samostatná matematická disciplína neboli statistika. Ta se člení na statistiku popisnou a srovnávací. Popisná statistika je založena na zpracování a popisování dat. Základními metodami jsou různé druhy tabulek, grafické znázornění, četnosti, výpočet statistických charakteristik apod. Touto metodou lze zpracovat tzv. neuspořádaná data. Naopak analytická statistika vychází z dat zpracovaných metodami popisné statistiky, čímž umožňuje další jejich analyzování a vyhodnocování.¹⁰⁵

¹⁰¹ NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J., et al. *Kriminologie*. 3. přeprac. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2008. s. 60.

¹⁰² SVATOŠ, R. *Základy kriminologie a prevence kriminality*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2009. s. 19.

¹⁰³ GRŮVNA, T., SCHEINOST, M., ZOUBKOVÁ, I., et al. *Kriminologie*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2019. s. 202.

¹⁰⁴ VICHLENDÁ, M., KRČEK, I. *Skripta: kriminologie* [online]. Karviná: Střední odborná škola ochrany osob a majetku, 2011 [cit. 2022-01-28]. Dostupné z WWW: <<https://www.sosoom-zlin.cz/media/skripta/kriminologie.pdf>>.

¹⁰⁵ ZHÁNĚL, J., HELLEBRANDT, V., SEBERA, M. *Metodologie výzkumné práce*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. s. 33-34.

Vzhledem ke stanovenému cíli práce byla zvolena analýza statistických dat z důvodu možnosti srovnání fenomenologie mravnostní kriminality v Jihočeském kraji (dále jen „JČK“) a na celém území ČR, za pomoci tabulek a grafů.

Analýza statistických údajů mravnostní kriminality byla získána z oficiálních webových stránek Policie ČR. V této statistice jsou každý měsíc evidována data jednotlivých TČ dle takticko-statistické klasifikace (dále jen „TSK“) a poskytuje informace o spáchaných skutcích jak v rámci celé ČR, tak i jednotlivých krajích. Rovněž statistika uvádí u jednotlivých skutků přesný počet registrovaných, objasněných (tj. skutky registrovány a objasněny ve stejném období), objasněných případů celkem (tj. dodatečně objasněné skutku, které byly spáchány v předchozích letech, ovšem trestní řízení bylo ukončeno v předmětném období) a objasněnost v procentech. Tu je možné vypočítat i mimo jiné na základě poměru objasněných a registrovaných skutků. V souvislosti s těmito údaji statistika také poskytuje kategorizaci pachatelů, kterými byly dané skutky spáchány. Jsou jimi nezletilí a mladiství pachatelé, děti, recidivisté, cizinci, osoby pod vlivem a osoby pod vlivem alkoholu. V neposlední řadě zde můžeme najít vyčíslení celkové škody v tisících Kč a zajištěné hodnoty na místě TČ v tisících Kč.

5.1.1 Stav mravnostní kriminality

Statistické přehledy ukazují počet spáchaných TČ na vymezeném území za určité období, zpravidla za 1 rok. V tomto případě se jedná o počet jednotlivých mravnostních TČ v rámci celé ČR v komparaci s JČK za rok 2021. V tabulce 1 jsou obsaženy zjištěné (registrované) a objasněné TČ včetně míry objasněnosti a procentuálního rozdílu těchto TČ.

Tabulka 1: Porovnání stavu mravnostní kriminality v ČR a v JČK za rok 2021¹⁰⁶

Trestný čin	Stav mravnostní kriminality v ČR v roce 2021			Stav mravnostní kriminality v JČK v roce 2021			Rozdíl v obj.
	Zjištěno	Objasněno	Tj. v %	Zjištěno	Objasněno	Tj. v %	
Znásilnění	773	448	57,96	49	37	75,51	-17,55
Sexuální nátlak	82	44	53,66	5	5	100,00	-46,34

¹⁰⁶ POLICIE ČR. *Kriminalita. Statistické přehledy kriminality za rok 2021* [online]. Policie ČR, 2021 [cit. 2022-01-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2021.aspx>>.

Pohl. zneužití v závislosti	95	46	48,42	1	0	0,00	48,42
Pohl. zneužití ostatní	623	424	68,06	61	51	83,61	-15,55
Komerční forma pohl. zneužití v závisl.	10	4	40,00	0	0	0,00	40,00
Komerční forma pohl. zneužití	10	8	80,00	0	0	0,00	80,00
Ost. pohl. úchytky – výtržnictví	352	167	47,44	0	0	0,00	47,44
Šíření pornografie	124	83	66,94	7	7	100,00	-33,06
Ohrožování pohl. nemocí	3	1	33,33	0	0	0,00	33,33
Úmysl. ublíž. na zdraví nakažl. lid. nemocí	140	109	77,86	7	6	85,71	-7,86
Ublíž. na zdraví nakažl. lid. nemocí z nedb.	52	30	57,69	7	5	71,43	-13,74
Kuplířství	34	24	70,59	18	17	94,44	-23,86
Soulož mezi příbuznými	6	2	33,33	0	0	0,00	33,33
Obchodování s lidmi	14	6	42,86	1	0	0,00	42,86
Prostituce ohrož. mrav. vývoj dětí	0	0	0,00	0	0	0,00	0,00
Dětská pornografie a zneužití dítěte k ní	627	334	53,27	27	18	66,67	-13,40
Účast na pornograf. představení	0	0	0,00	0	0	0,00	0,00
Navazování nedovol. kontaktů s dítětem	48	32	66,67	4	3	75,00	-8,33

Dvojí manželství	0	0	0,00	0	0	0,00	0,00
Svádění k pohl. styku dítěte	25	17	68,00	2	1	50,00	18,00
Svádění k pohl. styku	31	24	77,42	1	1	100,00	-22,58
Celkem	3 049	1 803	59,13	190	151	79,47	-20,34

Zdroj: Vlastní zpracování

V celé ČR za rok 2021 bylo spácháno celkem 3 049 mravnostních TČ, z toho bylo objasněno 1 803, což činí 59,13 %. Oproti tomu na území JčK byl celkový počet zjištěných mravnostních TČ 190, z toho se jich podařilo 151 objasnit, což je 79,47 %. Z uvedeného vyplývá, že celková míra objasněnosti v případě JčK je vyšší o 20,34 %, než míra objasněnosti v rámci celé ČR. Vzhledem ke zjištěné skutečnosti, že rozdíl míry objasněnosti mravnostní kriminality mezi ČR a JčK není zanedbatelný, rozhodl se autor práce tento rozdíl podstoupit dalšímu zkoumání, a to prostřednictvím rozhovorů s respondenty.

Nejvyšší počet zjištěných mravnostních TČ v celé ČR zaujímá TČ znásilnění, ovšem míra objasněnosti tohoto TČ představuje „jen“ 57,96 %. V komparaci s JčK bylo za minulý rok registrováno celkem 49 TČ znásilnění, z nichž bylo více jak polovina objasněno. Objasněnost tohoto TČ je téměř 75,51 %, což ukazuje, že je opět zaznamenána vyšší míra objasněnosti v JčK, a to o 17,55 %, než v celé ČR.

Nejčastěji páchaný mravnostní TČ na území JčK tvoří TČ pohlavní zneužití ostatní s počtem 61 registrovaných případů. Tento TČ vykazuje vysokou míru objasněnosti, kolem 83,61 %. V případě celé ČR bylo zjištěno celkem 623 TČ, z toho se podařilo 424 objasnit.

Dalším čtým TČ jak na území JčK, tak i v celé ČR je dětská pornografie a zneužití dítěte k ní. V rámci celé ČR se jedná o druhý nejčetnější TČ s vysokým počtem 627 případů, z nichž bylo objasněno jen 334, což činí 53, 27 %. Naopak v JčK s počtem 27 zjištěných případů, bylo objasněno 66,67 %. To poukazuje opět na to, že i zde je vyšší míra objasněnosti zaznamenána v JčK.

Nejvyšší míru objasněnosti 100 % na území JčK tvoří TČ sexuální nátlak, šíření pornografie a svádění k pohlavnímu styku. V celé ČR se za rok 2021 neobjevil žádný mravnostní TČ, který měl 100 % objasněnost.

Z tabulky 1 lze vyčíst, že mezi méně četnější TČ, které byly v ČR registrovány, patří úmyslné ublížení na zdraví nakažlivou lidskou nemocí, šíření pornografie, pohlavní zneužití v závislosti, sexuální nátlak, ublížení na zdraví nakažlivou lidskou nemocí z nedbalosti, navazování nedovolených kontaktů s dítětem, kuplířství, svádění k pohlavnímu styku a svádění k pohlavnímu styku dítěte. V případě JčK mezi nejméně časté TČ řadíme kuplířství, šíření pornografie, úmyslné ublížení na zdraví nakažlivou lidskou nemocí, ublížení na zdraví nakažlivou lidskou nemocí z nedbalosti, sexuální nátlak a navazování nedovolených kontaktů s dítětem.

Velmi malý podíl na mravnostní kriminalitě zaujímá v ČR TČ obchodování s lidmi, komerční forma pohlavního zneužití v závislosti, komerční forma pohlavního zneužití, soulož mezi příbuznými a ohrožování pohlavní nemocí. V JčK je to TČ pohlavní zneužití v závislosti, obchodování s lidmi, svádění k pohlavnímu styku dítěte a svádění k pohlavnímu styku.

Z tabulky 1 je patrné, že v JčK za rok 2021 nebyly registrovány TČ komerční forma pohlavního zneužití (i v závislosti), ostatní pohlavní úchytky – výtržnictví, ohrožování pohlavní nemocí, soulož mezi příbuznými, prostituce ohrožující mravní vývoj dětí, účast na pornografickém představení a dvojí manželství. TČ prostituce ohrožující mravní vývoj dětí, účast na pornografickém představení a dvojí manželství nebyly jak v JčK, tak i v celé ČR registrovány vůbec.

Následující tabulka 2 popisuje úroveň (intenzitu) jednotlivých mravnostních TČ na počet obyvatel žijících ve sledovaném období na příslušném území, tzn. na celém území ČR a JčK za rok 2021. Data vycházejí opět z registrovaných policejních statistik, kdy se jedná o přepočtení na 100 000 obyvatel. Dle Českého statistického úřadu (dále jen „ČSÚ“) počet obyvatel pro celou ČR byl 10 682 029 a počet obyvatel pro JčK 643 064.¹⁰⁷ Z tabulky je možné i vyčíst rozdíly indexů mravnostní kriminality mezi ČR a JčK.

¹⁰⁷ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Statistiky. Obyvatelstvo* [online]. ČSÚ, 2021 [cit. 2022-02-05]. Dostupné z WWW: <https://www.czso.cz/csu/czso/obyvatelstvo_lide>.

Tabulka 2: Index mravnostní kriminality v ČR a v JČK za rok 2021¹⁰⁸

Trestný čin	Česká republika		Jihočeský kraj		Rozdíl indexů
	Počet skutků	Index	Počet skutků	Index	
Znásilnění	773	7,24	49	7,62	-0,38
Sexuální nátlak	82	0,77	5	0,78	-0,01
Pohl. zneužití v závislosti	95	0,89	1	0,16	0,73
Pohl. zneužití ostatní	623	5,83	61	9,49	-3,65
Komerční forma pohl. zneužití v závisl.	10	0,09	0	0,00	0,09
Komerční forma pohl. zneužití	10	0,09	0	0,00	0,09
Ost. pohl. úchytky – výtržnictví	352	3,30	0	0,00	3,30
Šíření pornografie	124	1,16	7	1,09	0,07
Ohrožování pohl. nemocí	3	0,03	0	0,00	0,03
Úmysl. ublíž. na zdraví nakažl. lid. nemocí	140	1,31	7	1,09	0,22
Ublíž. na zdraví nakažl. lid. nemocí z nedb.	52	0,49	7	1,09	-0,60
Kuplířství	34	0,32	18	2,80	-2,48
Soulož mezi příbuznými	6	0,06	0	0,00	0,06
Obchodování s lidmi	14	0,13	1	0,16	-0,02
Prostituce ohrož. mrav. vývoj dětí	0	0,00	0	0,00	0,00
Dětská pornografie a zneužití dítěte k ní	627	5,87	27	4,20	1,67
Účast na pornograf. představení	0	0,00	0	0,00	0,00

¹⁰⁸ POLICIE ČR. *Kriminalita Statistické přehledy kriminality za rok 2021* [online]. Policie ČR, 2021 [cit. 2022-01-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2021.aspx>>.

Navazování nedovol. kontaktů s dítětem	48	0,45	4	0,62	-0,17
Dvojí manželství	0	0,00	0	0,00	0,00
Svádění k pohl. styku dítěte	25	0,23	2	0,31	-0,08
Svádění k pohl. styku	31	0,29	1	0,16	0,13
Celkem	3 049	28,54	190	29,55	-1,00

Zdroj: Vlastní zpracování

Výše uvedená tabulka 2 znázorňuje celkový index mravnostní kriminality na celém území ČR, co se týká počtu všech spáchaných mravnostních TČ, který činí 28,54 %. V JčK celkový index mravnostní kriminality, co do počtu všech mravnostních TČ, je 29,55 %. Index kriminality má význam z hlediska posouzení, jak je celá ČR a JčK zatížen mravnostní kriminalitou. Z uvedené tabulky je zjevné, že v tomto případě rozdíl indexu mezi ČR a JčK není v podstatě žádný, kolem 1,00 %. Ve výsledku to znamená, že zatížení obyvatelstva mravnostní kriminalitou v rámci ČR a JčK je zcela stejné, a proto není ani na místě zjišťovat příčiny tohoto rozdílu.

Jestliže se zaměříme na jednotlivé mravnostní TČ, tak výrazný rozdíl indexu 3,65 ve prospěch JčK, můžeme shledat v případě TČ pohlavního zneužití ostatní. V tomto případě index na celém území ČR dosahuje 5,83 a v JčK 9,49. Další rozeznatelný rozdíl indexu vykazuje TČ kuplířství, téměř 2,48 ke prospěchu JčK, kdy v celé ČR index činí 0,32 a v JčK 2,80. Poslední patrný rozdíl indexu lze zaznamenat u TČ dětské pornografie a zneužití dítěte k ní, a to 1,67 ku prospěchu celé ČR, neboť index v celé ČR je 5,87, kdežto v JčK 4,20.

Tabulka 3: Věkové rozmezí pachatelů objasněných vybraných mravnostních TČ v ČR a JČK za rok 2021¹⁰⁹

Trestný čin	Objasněné skutky z počtu registrovaných							
	Spácháno osobami v ČR za rok 2021				Spácháno osobami v JČK za rok 2021			
	0-15 let	15-18 let	0-18 let	18 a více let	0-15 let	15-18 let	0-18 let	18 a více let
Znásilnění	21	22	43	362	3	0	3	31
Pohl. zneužití ostatní + závislosti	5	0	5	460	11	17	28	5
Kuplířství	0	0	0	24	0	0	0	17
Šíření pornografie	7	7	14	55	1	0	1	5
Dětská pornografie a zneužití dítěte k ní	25	34	59	216	1	0	1	16
Celkem	58	63	121	1117	16	17	33	74

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 3 vyjadřuje, že situace v ČR a JČK je v případě věkového rozmezí pachatelů téměř totožná. Avšak je třeba podotknout, že v případě TČ pohlavního zneužití je zaznamenán 12krát vyšší počet pachatelů mladších osmnácti let než dospělých.

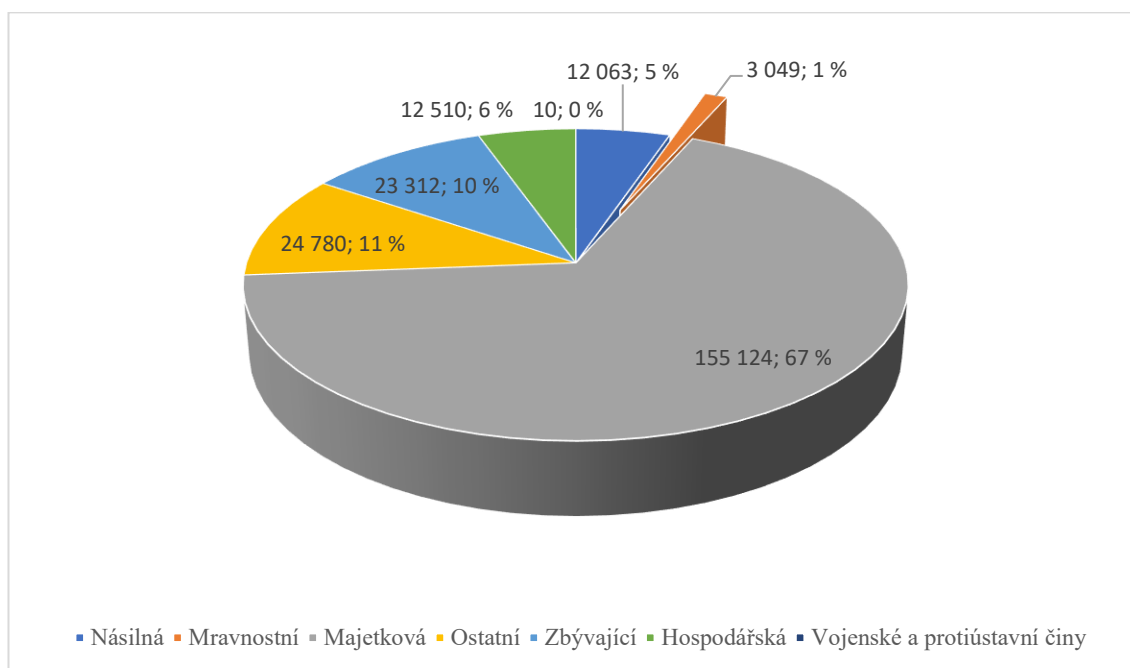
5.1.2 Struktura mravnostní kriminality

Struktura kriminality vypovídá o relevantním zastoupení jednotlivých druhů kriminality. Její členění se rozlišuje podle různých znaků, které se týkají povahy TČ, osoby pachatele či oběti, územního rozložení apod.

Graf 1 prezentuje údaje z policejních registrovaných statistických dat o celkové kriminalitě na území ČR za rok 2021.

¹⁰⁹ POLICIE ČR. *Kriminalita. Statistické přehledy kriminality za rok 2021* [online]. Policie ČR, 2021 [cit. 2022-01-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2021.aspx>>.

Graf 1: Struktura registrovaných TČ v ČR za rok 2021¹¹⁰

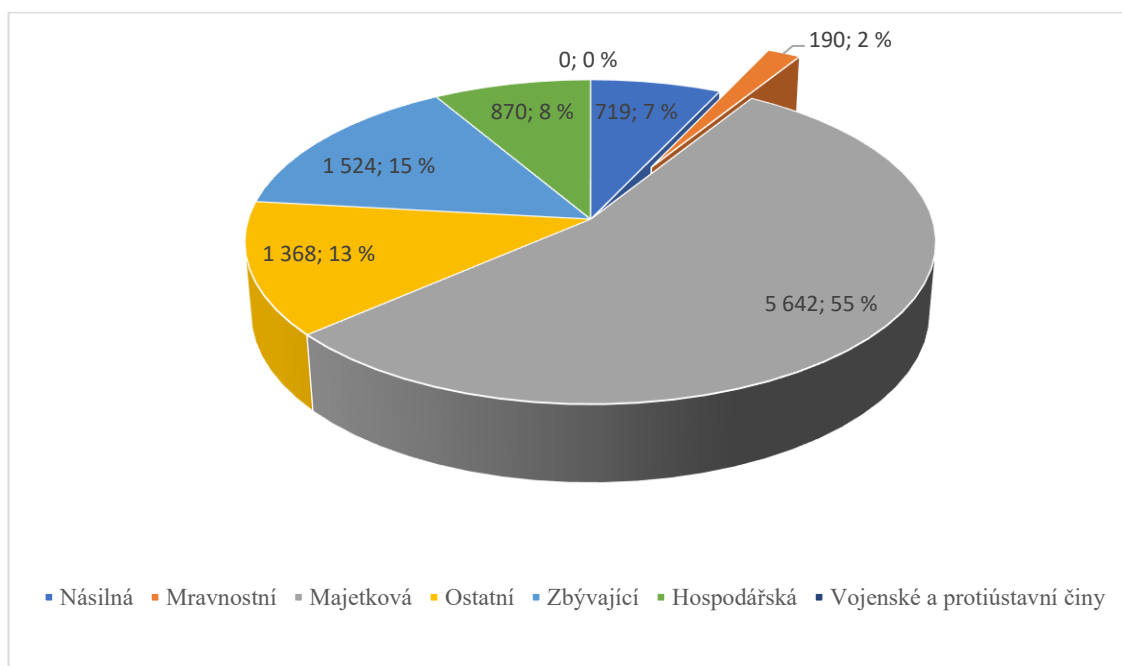
Zdroj: Vlastní zpracování

Zabýváme-li se strukturou kriminality na území ČR, pak z hlediska jednotlivých druhů kriminality v roce 2021 můžeme z grafu 1 shledat, že její největší zastoupení na celkové kriminalitě zaujímá majetková kriminalita s počtem 155 124 registrovaných případů, což procentuálně vyjadřuje 67 % na celkové kriminalitě. Dále následuje ostatní kriminalita s celkovým počtem 24 780 TČ, která zaujímá 11 % podíl na celkové kriminalitě. Téměř na totožné úrovni se pohybuje zbývající kriminalita, kam spadá např. TČ maření spravedlnosti, neposkytnutí pomoci, lichva atd., s počtem 23 312 TČ a představuje tedy 10 % podíl na celkové kriminalitě. Poměrně stejné úrovně dosahuje hospodářská kriminalita, u níž je registrováno 12 510 TČ, tj. 6 % podíl na celkové kriminalitě, ale i násilná kriminalita s 12 063 případy, vyjadřující 5 % podíl na celkové kriminalitě. 1 % podíl na celkové kriminalitě zaujímá právě zkoumaná mravnostní kriminalita s celkovým počtem 3 049 TČ. Nejmenší hodnoty vykazují vojenské a protiústavní činy, a to 10 TČ, což je 0 % podíl na celkové kriminalitě.

Graf 2 znázorňuje statistické registrované údaje o celkové kriminalitě na území JČK za rok 2021.

¹¹⁰ POLICIE ČR. *Kriminalita. Statistické přehledy kriminality za rok 2021* [online]. Policie ČR, 2021 [cit. 2022-01-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2021.aspx>>.

Graf 2: Struktura registrovaných TČ v JČK za rok 2021¹¹¹

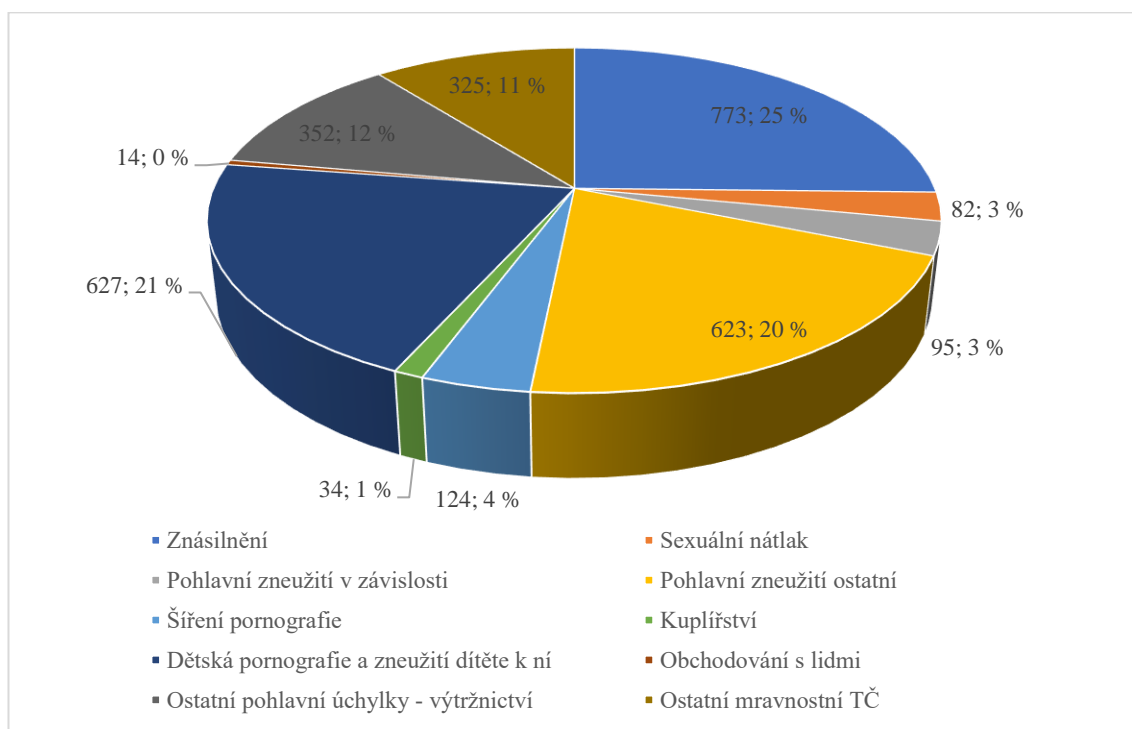
Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu 2 vyplývá, že jak v ČR, tak i na území JČK má největší zastoupení majetková kriminalita s počtem 5 642 TČ a zaujímá tak více než polovinu z celkové kriminality, kolem 55 %. Na relativně stejné úrovni se pohybuje zbývající kriminalita s počtem 1 521 TČ, vyjadřující 15 % podíl na celkové kriminalitě, a dále ostatní kriminalita s 1 368 případy, tj. 13 % podíl na celkové kriminalitě. Poměrně malý podíl na celkové kriminalitě zaujímá hospodářská kriminalita, u níž je registrováno 870 TČ, což je 8 % a násilná kriminalita s počtem 719 TČ, tj. 7 %. Nejméně zastoupená je na území JČK mravnostní kriminalita s 2 % podílem na celkové kriminalitě. Vojenské a protiústavní činy jsou v JČK nulové.

V komparaci se strukturou celkové kriminality na území ČR, se tyto struktury vzájemně podobají, z čehož plyne, že struktura celkové kriminality JČK se nikterak neliší od stavu v celé ČR.

¹¹¹ POLICIE ČR. *Kriminalita. Statistické přehledy kriminality za rok 2021* [online]. Policie ČR, 2021 [cit. 2022-01-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2021.aspx>>.

Graf 3: Struktura mravnostních TČ v ČR za rok 2021¹¹²

Zdroj: Vlastní zpracování

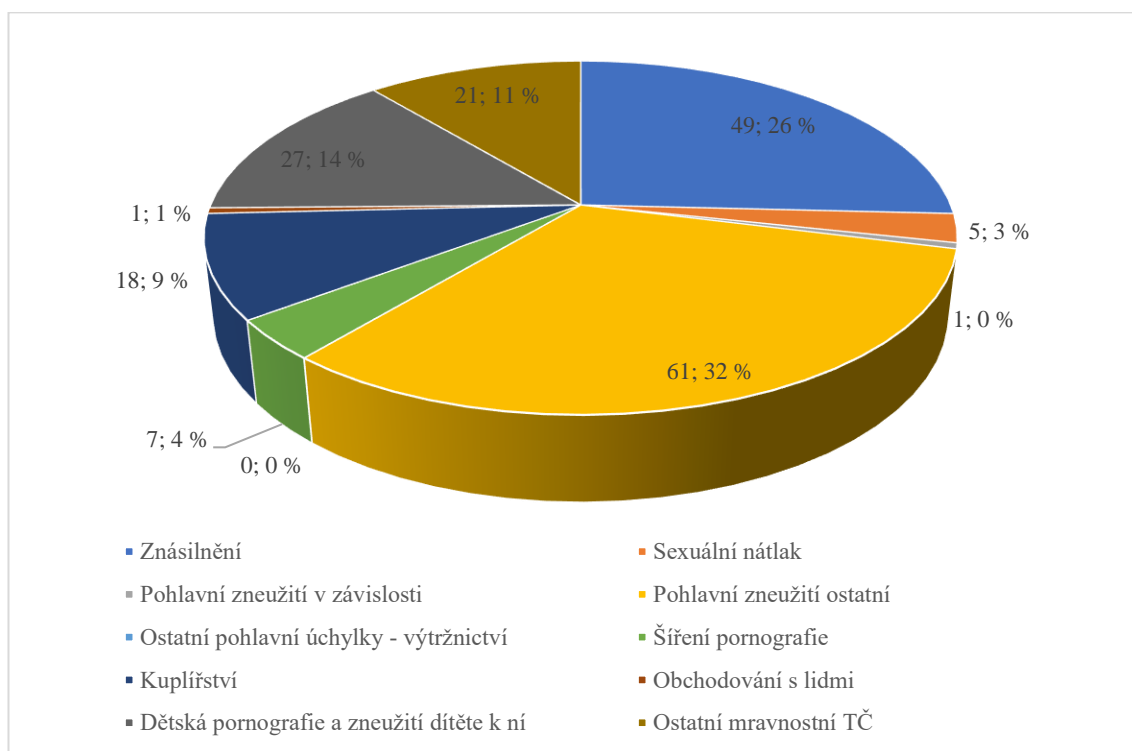
Graf 3 označuje, z jakých jednotlivých TČ se mravnostní kriminalita na území ČR za rok 2021 skládá. Pro přehlednost graf znázorňuje pouze TČ páchané ve větší míře a jsou značně nebezpečné. Proto je míra ostatních mravnostních TČ 11 %.

Z grafu 3 na první pohled vyplývá, že největší podíl na celkové mravnostní kriminalitě na území ČR má TČ znásilnění (25 %). Dále následuje TČ dětská pornografie a zneužití dítěte k ní (21 %), pohlavní zneužití ostatní (20 %). Tyto dva TČ se pohybují na téměř stejné úrovni. Dalším častým mravnostním TČ jsou ostatní pohlavní úchytky – výtržnictví (12 %). Ostatní mravnostní TČ zaujímají na celkové mravnostní kriminalitě 11 %. TČ šíření pornografie se podílí na této kriminalitě 4 %. TČ pohlavní zneužití v závislosti a sexuální nátlak jsou páchané ve 3 %. Nejnižší stav zjištěných mravnostních TČ vykazuje kuplířství s 1 %, obchodování s lidmi s 0 %.

Graf 4 prezentuje, z jakých TČ se skládá mravnostní kriminalita na území JČK za rok 2021.

¹¹² POLICIE ČR. *Kriminalita. Statistické přehledy kriminality za rok 2021* [online]. Policie ČR, 2021 [cit. 2022-01-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2021.aspx>>.

Graf 4: Struktura mravnostních TČ v JČK za rok 2021¹¹³

Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu 4 je zřejmé, že TČ pohlavní zneužití ostatní zaujímá více jak jednu třetinu z celkové mravnostní kriminality a představuje tak 32 %. Dalším nejčastějším TČ s podílem 26 % z celkové mravnostní kriminality tvoří znásilnění. Následuje TČ dětská pornografie a zneužití dítěte k ní, který se podílí na mravnostní kriminalitě 14 %. Ostatní mravnostní TČ zaujímají na celkové mravnostní kriminalitě 11 %. TČ kuplířství vykazuje 9 % z celkové mravnostní kriminality. U tohoto TČ existuje vysoké riziko nevidované latentní kriminality, která je v tomto případě považována za velice pravděpodobnou. Méně výrazný procentuální podíl na celkové mravnostní kriminalitě má TČ šíření pornografie se 4 %, sexuální nátlak s 3 %. Nejmenší procentuální zastoupení s 1 % tvoří TČ obchodování s lidmi a pohlavní zneužití v závislosti s 0 %.

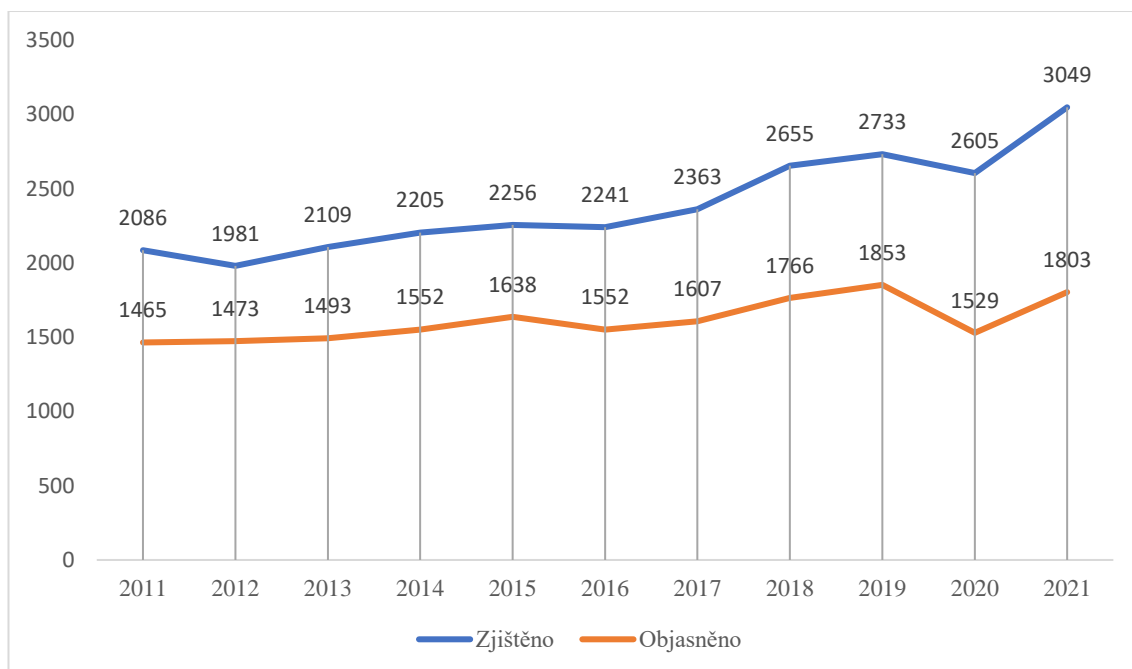
5.1.3 Dynamika mravnostní kriminality

Dynamika znamená, jak se vývojová křivka registrované mravnostní kriminality za určité časové období mění.

¹¹³ POLICIE ČR. *Kriminalita. Statistické přehledy kriminality za rok 2021* [online]. Policie ČR, 2021 [cit. 2022-01-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2021.aspx>>.

Graf 5 zachycuje pohyb a změny registrované a objasněné mravnostní kriminality na území ČR za období roku 2011-2021. Jde o komparaci mravnostní kriminality v ČR v roce 2021 s předchozími roky.

Graf 5: Vývoj zjištěných a objasněných mravnostních TČ v ČR v letech 2011-2021¹¹⁴

Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu 5 lze vyčíst, že v roce 2021 došlo k rapidnímu nárůstu registrovaných mravnostních TČ oproti předchozím rokům. V předchozích letech se počet registrovaných TČ pohyboval okolo hranice 2 000 TČ ročně. Avšak nárůst těchto TČ je patrný v roce 2017, 2018 a 2019. Dle statistických přehledů bylo v roce 2021 na území ČR spácháno celkem 3 049 TČ. Ve srovnání s předchozím rokem 2020 je to nárůst o 444 případů.

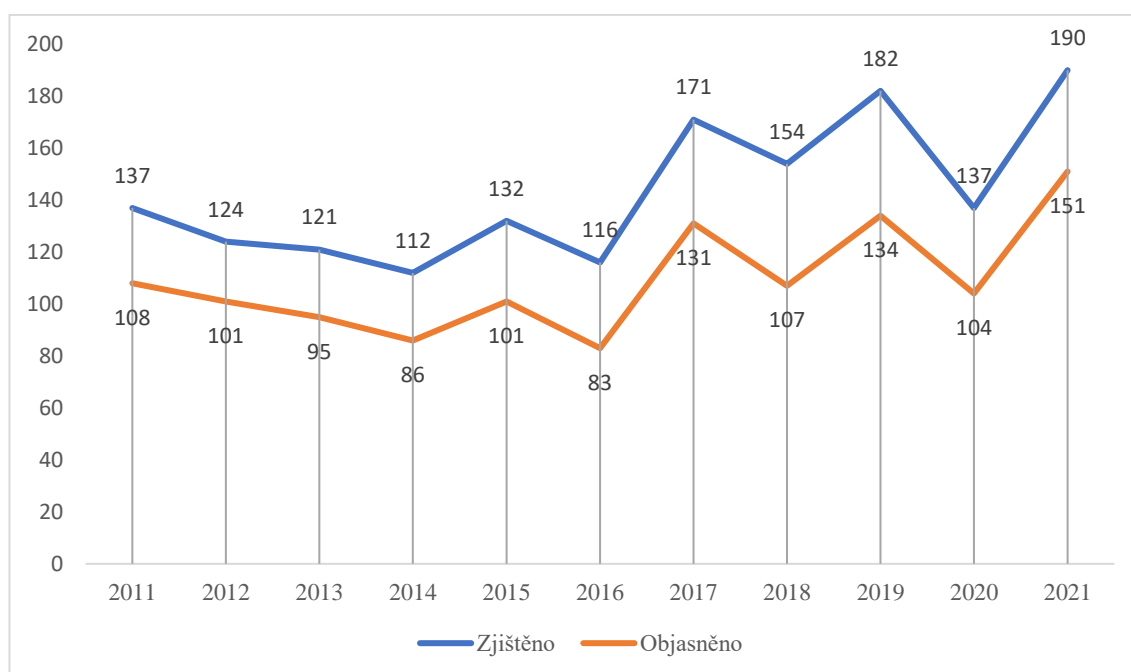
V roce 2020 je možné zaznamenat pokles počtu TČ v komparaci s předchozími roky, především s rokem 2019 o 128 TČ a s rokem 2018 o 50 TČ. Celkem bylo v roce 2020 evidováno 2 605 zjištěných TČ, z nichž bylo 1 529 objasněno. Tento pokles lze přičítat i k vyhlášení nouzového stavu. Vzhledem k uvedeným statistickým datům má mravnostní kriminalita na území ČR od roku 2011 vzestupnou tendenci, kterou pozastavil rok 2020, neboť zde byl zaznamenán její sestup. Ovšem v průběhu roku 2021 počet mravnostních TČ znovu vzrostl, nyní má vzestupnou tendenci.

¹¹⁴ POLICIE ČR. *Kriminalita. Statistické přehledy kriminality za rok 2021* [online]. Policie ČR, 2021 [cit. 2022-01-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2021.aspx>>.

Jestliže se zaměříme na vývoj počtu objasněných mravnostních TČ, tak zde má vývojová křivka stále zvyšující tendenci klesat oproti počtu zjištěných TČ. Tento pokles trvá od roku 2011 a pokračuje i v následujících letech. Vyšší propad objasněnosti lze zaznamenat od roku 2018 a následujících, kde počet objasněnosti oproti počtu zjištěných TČ klesl, což činí míru objasněnosti v rámci celé ČR 59,13 % za rok 2021.

Následující graf 6 zaznamenává pohyb a změny registrované a objasněné mravnostní kriminality na území JčK v letech 2011 až 2021.

Graf 6: Vývoj zjištěných a objasněných mravnostních TČ v JčK v letech 2011-2021¹¹⁵

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 6 ukazuje, že počet zjištěných mravnostních TČ na území JčK od roku 2011 do roku 2014 má klesající tendenci, neboť počet zjištěných TČ se snížil na hranici 112 případů. Jestliže se zaměříme na počet registrovaných TČ v tomto období, tak se tento počet pohyboval kolem hranice 120 případů ročně. K nárůstu došlo v roce 2015, ovšem v roce 2016 došlo opět k poklesu. Tento trend kolísání, kdy dochází k vzestupu a poté k sestupu, trvá až do roku 2021. Rapidní nárůst počtu TČ oproti předcházejícím rokům zaznamenal rok 2017. Ve srovnání s předcházejícím rokem 2016 je to o 55 TČ. Zároveň rok 2017, 2019 a rok 2021 atakuje hranici 180 případů ročně. Naopak rapidní pokles počtu zjištěných TČ je zaznamenán roku 2020, kdy bylo evidováno celkem

¹¹⁵ POLICIE ČR. *Kriminalita. Statistické přehledy kriminality za rok 2021* [online]. Policie ČR, 2021 [cit. 2022-01-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2021.aspx>>.

137 případů, což bylo ve srovnání s předchozím rokem 2019 o 55 případů méně. Tento pokles, stejně jako na celém území ČR, může být zapříčiněn vyhlášením nouzového stavu.

Počet objasněných TČ v období 2011 až do roku 2021 v komparaci s počtem zjištěných TČ má klesající tendenci. Ačkoli dochází k poklesu počtu objasněných TČ, tak vývojová křivka kopíruje, co do trendu, vývojovou křivku registrovaných TČ. V neposlední řadě je důležité zmínit, že i přes patrný pokles objasněných TČ na území JčK, míra objasněnosti těchto TČ je poměrně vysoká, kolem 79,47 %.

6 Výzkumná část

6.1 Cíl výzkumu

Tato kapitola je zaměřena na vymezení dílčího cíle, který byl stanoven pro zpracování praktické části bakalářské práce. Cíl výzkumu vytyčuje jasný záměr výzkumníka shromáždit data takovým způsobem, aby byl schopen na výzkumnou otázku odpovědět, neboť výzkumná otázka definuje účel výzkumu.¹¹⁶

Hlavním cílem této bakalářské práce je vytvořit ucelený přehled mravnostní kriminality se zaměřením na JčK, a to na základě analýzy statistických dat. Současně vedlejším cílem je komparovat index mravnostní kriminality JčK s indexem v celé ČR a dále se pokusit zjistit příčiny vzniklého rozdílu. Dílčím cílem je zjistit nejčastější příčiny páchaní mravnostních TČ.

6.2 Výzkumné otázky

V souvislosti s určeným cílem byly stanoveny hlavní výzkumné otázky:

1. Jaká je fenomenologie mravnostní kriminality v JčK a v celé ČR?
2. Jaké jsou příčiny vzniklého rozdílu?
3. Jaké jsou nejčastější příčiny páchaní mravnostních TČ?

6.3 Operacionalizace

Operacionalizace popisuje operace, prostřednictvím kterých je možné způsobit vznik jevu anebo zkoumaný jev registrovat, zaznamenávat, ba dokonce měřit jeho vlastnosti. Díky tomu vznikají proměnné představující data, jenž se následně ve výzkumu analyzují.¹¹⁷

6.4 Metodika

K vypracování výzkumné části byla využita kvalitativní výzkumná strategie, která je vhodná k zajištění kriminogenních a sociálních faktorů. Prostřednictvím strukturovaného rozhovoru autor práce zjišťuje, jaké jsou nejčastější příčiny páchaní mravnostních TČ.

¹¹⁶ ZHÁNĚL, J., HELLEBRANDT, V., SEBERA, M. *Metodologie výzkumné práce*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. s. 14.

¹¹⁷ VÝROST, J., SLAMĚNÍK, I., SOLLÁROVÁ, E. *Sociální psychologie: teorie, metody, aplikace*. Praha: Grada, 2019. s. 288.

Kvalitativní výzkum se zaměřuje na malé množství respondentů. Jeho cílem je hlubší pochopení problému a hledání odpovědi na otázku „proč“. Využívá se pro situace, kdy o zkoumané problematice příliš mnoho nevíme a potřebujeme do ní hlouběji proniknout.¹¹⁸ Získáme tím detailnější a komplexní informace o zkoumaném jevu. Kvalitativní výzkum se opírá o pozorování – zjišťování pravidelnosti – závěry – teorie. Nejde tedy o numerické výzkumy a jejich interpretace. Důraz se klade na způsob, jakým respondenti sdělují jevy sociálního světa a své zkušenosti. Jeho výhoda spočívá v opatřování podrobného popisu jedince, skupiny a události. Je také uskutečňován v přirozeném prostředí, reaguje snáze na místní situace či podmínky a hledá příčinné souvislosti. Ovšem existuje i nevýhoda kvalitativního výzkumu. Ta je spatřována ve výsledcích, jenž mohou být lehce ovlivnitelné respondentem a jeho osobním upřednostňováním.¹¹⁹

6.4.1 Použité metody a technika sběru dat

Výzkum této bakalářské práce se orientuje na zjištění nejčastějších příčin páchaní mravnostních TČ.

K realizaci výzkumu byla použita metoda řízeného rozhovoru. Pro získání kvalitativních dat patří rozhovor mezi nejvýhodnější metody. Tato metoda spočívá v tom, že formou otázek a odpovědí osvětluje konkrétní jev, problém a vede k novým poznatkům.¹²⁰ Výhoda rozhovoru tkví v tom, že výzkumník může klást dodatečné otázky, aby si upřesnil získané informace. Pořadí otázek není striktně stanoveno, ale je důležité, aby byly prodiskutovány všechny.¹²¹

Sběr dat byl proveden za použití standardizovaného rozhovoru s otevřenými otázkami (příloha č. I), kdy každá otázka byla položena přímo k dané problematice. Otevřené otázky nenavádějí k přesné odpovědi, nýbrž respondent odpovídá vlastními slovy.¹²² Otázky byly zaslány respondentům týden před provedením samotného rozhovoru. V případě kriminologického výzkumu není příliš vhodné, aby řízený rozhovor probíhal prostřednictvím telefonního dotazování s ohledem na zjišťované skutečnosti.¹²³

¹¹⁸ HANZELKOVÁ, A., et al. *Strategický marketing: teorie pro praxi*. Praha: C. H. Beck, 2009. s. 135.

¹¹⁹ ŽHÁNĚL, J., HELLEBRANDT, V., SEBERA, M. *Metodologie výzkumné práce*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. s. 17.

¹²⁰ BARTÁK, J., DEMJANENKO, M. *Sociální andragogika: andragogika v procesu socializace člověka*. Praha: Grada, 2021. s. 211.

¹²¹ REICHEL, J. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada, 2009. s. 110.

¹²² LANGER, T. *Moderní lektor: průvodce úspěšného vzdělavatele dospělých*. Praha: Grada, 2016. s. 162.

¹²³ GRÍVNA, T., SCHEINOST, M., ZOUBKOVÁ, I., et al. *Kriminologie. 5., aktualiz. vyd.* Praha: Wolters Kluwer, 2019. s. 208.

Rozhovor probíhal za pomoci metody *Paper and Pen Interviewing* (dále jen „PAPI“). Tato metoda používá podobu běžného dotazníku, tzn. má pevně danou strukturu a předem stanovený seznam otázek, na které respondent odpovídá. Výhoda spočívá v tom, že umožňuje přidat pozorování. Zároveň metoda poskytla možnost přímé komunikace s respondentem *Face to Face*, čímž bylo možné reagovat na dotazy respondenta a také zajištění minimalizace chyb ze strany respondenta v nepochopení otázky.¹²⁴

Rozhovory byly nahrávány na záznamník v mobilním telefonu a trvaly v rozmezí 60 minut. Poté došlo k doslovnému přepisu tzv. transkriptu audiozáznamů do písemné podoby. Byly tedy doslovně zaznamenány všechny výrazy včetně nespisovných slov či přeřeknutí a slangů. Dle autora Reichela je transkripce podmínkou pro podrobné vyhodnocení.¹²⁵

6.4.2 Výzkumný soubor

Vzhledem ke stanovenému cíli práce a výzkumných otázek byla vymezena kritéria pro výběr výzkumného souboru. Výzkumný vzorek tvořili příslušníci Policie ČR, kteří se při výkonu svého povolání zabývají problematikou mravnostní kriminality. Dalším kritériem bylo, že se jednalo o policisty spadajících do okresů JčK.

Oblast JčK byla vybrána záměrně, a to z toho důvodu, že představuje příhraniční oblast se „Západem“, kde by mohla mít mravnostní kriminalita výraznější zastoupení. JčK jako vyšší územní samosprávný celek ČR byl vytvořen v roce 2000. Podstatnou část kraje tvoří hranice s Rakouskem a Spolkovou republikou Německo. Dále sousedí s Plzeňským, Středočeským, krajem Vysočina a Jihomoravským krajem. Právě příhraniční charakter kraje poskytuje možnosti efektivní přeshraniční spolupráce nejen v oblasti výroby, ale i v oblasti služeb spolu s rozvojem cestovního ruchu. Se svou rozlohou 10 058 km² zaujímá necelých 13 % plochy ČR. Ke dni 01. 01. 2022 je území JčK vymezeno sedmi územními okresy – České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Prachatice, Strakonice a Tábor. Jihočeský kraj má nejnižší hustotu zalidnění ze všech krajů ČR. Nejlidnatějším okresem je okres České Budějovice, a naopak nejméně lidnatým je okres Prachatice.¹²⁶

¹²⁴ FOCUS. *Papi* [online]. Focus ČR, 2015 [cit. 2022-01-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.focus-agency.cz/vyzkumne-nastroje/papi>>.

¹²⁵ REICHEL, J. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada, 2009. s. 111.

¹²⁶ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika kraje* [online]. ČSÚ, 2021 [cit. 2022-01-10]. Dostupné z WWW: <https://www.czso.cz/csu/xc/charakteristika_kraje>.

Respondenti byli vybráni prostřednictvím náhodného výběru, tzn. každý respondent měl stejnou možnost být vybrán, přičemž o výběru rozhodla náhoda. Respondenti všech okresů byli zaznamenáni do tabulky v programu Microsoft Office Excel 2016. Poté za pomoci počítačového programu byli náhodně vygenerováni.

Výzkumu se konkrétně účastnili respondenti z okresu Prachatice, Strakonice, České Budějovice a celkově respondent za Jihočeský kraj. Rozhovory se uskutečnily na základě souhlasu oslovených respondentů a byly realizovány v období měsíce února 2022.

Základní informace o respondentech znázorňuje níže uvedená tabulka obsahující počet let služby u Policie ČR a počet let zabývajících se mravnostní kriminalitou.

Tabulka 4: Charakteristika komunikačních partnerů¹²⁷

Respondent	Počet let u Policie ČR	Počet let zabývajících se mravnostní kriminalitou
R1	22	12
R2	30	2
R3	19	15
R4	15	8

Zdroj: Vlastní výzkum

6.4.3 Analýza dat

Vyhodnocení získaných odpovědí od respondentů proběhlo obsahovou analýzou, přičemž jednotlivé odpovědi byly zaneseny do tabulky v programu Microsoft Office Excel 2016. Následně tyto informace byly vzájemně porovnány a zároveň byla provedena komparace výsledků rozhovorů se statistickými daty, na základě čehož byly zodpovězeny výzkumné otázky.

6.4.4 Etika výzkumu

V rámci etiky je potřeba zmínit zásadní pravidla, která by měla být v každém výzkumu zachována. Nejdůležitějším pravidlem je dobrovolná účast a možnost poskytnutí informovaného souhlasu, že se daného výzkumu respondent zúčastní. Respondenti, kteří se tohoto výzkumu účastnili, byli informováni o tom, čeho se rozhovor týká a jak bude s výsledky nakládáno. Další prioritu představuje zachování anonymity

¹²⁷ Vlastní zdroj

a mlčenlivosti, aby nedošlo k odhalení identity respondenta.¹²⁸ Pořízené audiozáznamy byly po přepisu do písemné podoby vymazány. Strukturované rozhovory proběhly v souladu se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů ve znění pozdějších předpisů.

6.5 Výsledky

Výzkum byl prováděn formou strukturovaných rozhovorů s respondenty, kdy cílem tohoto šetření bylo zjistit, jaké jsou nejčastější příčiny páchaní mravnostních TČ. Strukturovaný rozhovor byl rozdělen do sedmi otevřených otázek, z nichž první otázka byla zaměřena na základní údaje o respondentech.

Tabulka 5: Získaná data z rozhovorů¹²⁹

Respondent 1	Respondent 2	Respondent 3	Respondent 4
Kolik let sloužíte u policie a jak dlouho se zabýváte mravnostní kriminalitou?			
U policie 22 let, mravnostní 12 let.	U policie 30 let, mravnostní 2 roky.	U policie 19 let, mravnostní 15 let.	U policie 15 let, mravnostní 8 let.
S jakými mravnostními TČ se nejvíce setkáváte ve svém územním obvodu?			
Pohlavní zneužití, kuplířství, znásilnění, šíření pornografie a dětská pornografie.	Pohlavní zneužití, znásilnění, sexuální nátlak, kuplířství, dětská pornografie.	Pohlavní zneužití, ohrožování výchovy dítěte, šíření dětské pornografie, znásilnění.	Pohlavní zneužití, znásilnění, dětská pornografie a zneužití dítěte k ní.
Jaké jsou podle Vás nejčastější příčiny páchaní mravnostních TČ?			
Příčiny jsou dané v rodině, věková hranice.	Motiv je u každého TČ různorodý.	Příčiny jsou dané zejména v rodině.	Příčina je u každého TČ různá.
Myslíte si, že má příhraniční oblast JČK nějaký vliv na páchaní mravnostní kriminality?			
Určitým způsobem ano.	Určitým způsobem ano.	Určitým způsobem ano.	Určitým způsobem ano.
Kde a kdy podle Vás nejčastěji vzniká motivace pachatelů páchat mravnostní trestnou činnost?			

¹²⁸ WALKER, I. *Výzkumné metody a statistika*. Praha: Grada, 2013. s. 56.

¹²⁹ Vlastní zdroj

Internetem, z nudy a frajeřiny, vlivem Covid situace, věkovou hranicí.	Situací v rodině, frustrace, sociální sítě, vliv vrstevníků, sexuální výchova, nereálné představy s chutí je uskutečnit.	Situace v rodině, vliv vrstevníků, internet, sexuální výchova.	To může vzniknout kdykoliv z různých pohnutek, zejména ale rodina, sexuální výchova.
Je podle Vás možné rozlišovat příčiny mravnostní kriminality například také podle věku pachatele či pohlaví?			
Většinou ano.	Určitě ano.	Spíše ne.	Určitě ano.
Z analýzy statistických dat vyplývá, že objasněnost mravnostních TČ v rámci ČR je 59,1 % a v JČK 79,5 %. V čem myslíte, že spočívá takto vysoká objasněnost v JČK?			
Není to práce na jeden den.	Je to dané určitou lokalitou.	Závisí to na různých okolnostech.	Je to dané nápadem TČ.

Zdroj: Vlastní výzkum

6.6 Shrnutí kvalitativního výzkumu

V této kapitole jsou shrnuty a zhodnoceny výsledky výzkumu opatřené na základě strukturovaných rozhovorů se čtyřmi respondenty, které jsou prezentovány v tabulkách a mají přímý vliv na cíl této práce.

Cílem výzkumného šetření je zjistit nejčastější příčiny páchaní mravnostních TČ. Příčiny se dle respondentů odvíjejí v závislosti na konkrétním druhu mravnostního TČ. S výjimkou jednoho respondenta se ostatní shodli na tom, že příhraniční oblast JČK, věk pachatele a jeho pohlaví výrazně ovlivňují jednotlivé příčiny, kvůli kterým pachatelé tyto TČ páchají. Z výsledků rozhovorů s respondenty dále vyplývá, že nejčastěji páchanými mravnostními TČ jsou TČ znásilnění, pohlavní zneužití, dětská pornografie a zneužití dítěte k ní. Respondent 1 navíc dodal TČ kuplířství, pohlavní zneužívání v závislosti, respondent 2 TČ sexuální nátlak a respondent 3 TČ ohrožování výchovy dítěte. Mravnostních TČ, dle respondentů, se z 80 % dopouštějí především mladí a starší muži, zejména nevlastní otcové. Následující tabulka 6 znázorňuje nejčastější příčiny mravnostních TČ.

Tabulka 6: Nejčastější příčiny páchaní mravnostních TČ¹³⁰

Nejčastější příčiny mravnostních TČ			
Respondent 1	Respondent 2	Respondent 3	Respondent 4
Rozvod rodičů	Neukojení sexuální touhy	Rozvrácená rodina	Věková hranice
Nový partner	Psychická porucha	Sociálně slabé rodiny	Sociální prostředí
Nefunkčnost rodiny	Sexuální deviace	Sociální prostředí	Prostředí v rodině
Neshody rodičů	Problém v navazování vztahu	Nezájem rodičů	Nový partner
Nezájem rodičů	Sexuální potřeba	Nový partner	Domácí násilí
Spousta volného času	Nereálné představy s chutí je uskutečnit	Anonymita na internetu	Sexuální touha
Žádné koníčky	Provokace ze strany oběti	Sexuální praktiky	Ukájení sexuálních potřeb
Internet	Finanční stránka	Finanční efekt	Provokace ze strany oběti
Nuda	Sociální úroveň rodiny	Vliv alkoholu	Finanční zisk
Frajeřina	Frustrace	Touha po sexu	Vliv alkoholu a drog
Věková hranice	Sociální síť	Násilnické sklony	Rozvod rodičů
	Vliv vrstevníků	Sexuální potřeba	Sociální úroveň rodiny
	Sexuální výchova	Vliv vrstevníků	Internet
	Prostředí v rodině	Žádné koníčky	Sexuální výchova
		Věková hranice	Žádné koníčky
		Provokace ze strany oběti	
		Výchova	

Zdroj: Vlastní výzkum

Na základě analýzy statistických dat bylo zjištěno, že celková míra objasněnosti v ČR za rok 2021 činí 59,13 %. V případě JčK je míra objasněnosti 79,47 %, což je o 20,34 % více, než v rámci celé ČR. Vzhledem ke zjištěné skutečnosti, že rozdíl míry objasněnosti mravnostní kriminality mezi ČR a JčK není zanedbatelný, rozhodl se autor

¹³⁰ Vlastní zdroj

práce tento rozdíl podstoupit dalšímu zkoumání prostřednictvím tohoto šetření. Následující tabulka 7 zaznamenává, v čem je podle respondentů spatřován rozdíl míry objasňenosti v JčK oproti ČR.

Tabulka 7: Podstata rozdílu míry objasňenosti v JčK v roce 2021 oproti ČR¹³¹

Míra objasňenosti v JčK			
Respondent 1	Respondent 2	Respondent 3	Respondent 4
Kvalitní přístup	Vlivem migrace	Závisí na okolnostech	Menší počet TČ
Vysoké nasazení pracovníků	Určitá lokalita	Menší míra kriminality	Nárazová věc
		Méně lidnatý kraj	Přístup

Zdroj: Vlastní výzkum

¹³¹ Vlastní zdroj

7 Diskuze

Hlavním cílem této bakalářské práce je poskytnout ucelený přehled mravnostní kriminality se zaměřením na JčK. Vedlejším cílem je komparovat mravnostní kriminalitu JčK se situací v celé ČR a dále se pokusit zjistit příčiny vzniklého rozdílu. Dílčím cílem je zjistit nejčastější příčiny páchaní mravnostních TČ.

V této souvislosti byla provedena komparace výsledků analýzy literárních zdrojů, analýzy statistických dat kriminality a analýzy rozhovorů.

Analýzou statistických dat bylo zjištěno, že na celém území ČR došlo v roce 2021 celkem k 3 049 mravnostním TČ, z toho bylo 1 803 objasněno, což činí 59,13 %. V JčK v rámci mravnostní kriminality bylo daný rok spácháno celkem 190 TČ. Z tohoto počtu se jich podařilo 151 objasnit, čemuž odpovídá 79,47 %. Z uvedených dat vyplývá, že v JčK je míra objasněnosti o 20,34 % vyšší než v rámci celé ČR. Tento značný rozdíl autora přiměl k dalšímu zkoumání, a proto byl zakomponován do jedné z otázek strukturovaného rozhovoru. Respondenti odpovídali na otázku, v čem si myslí, že tkví o 20,34 % vyšší objasněnost mravnostních TČ v JčK. V odpovědích čtyř respondentů byl opakovaně zmiňován kvalitní přístup a vysoké pracovní nasazení policistů služby kriminální policie, dále vliv obecně nižší kriminality páchané v kraji a nízká migrace obyvatel a turistů. Také se objevila zmínka o tom, že se jedná o data za rok 2021, kdy v dalších letech může být výsledek úplně jiný. Vyšší objasněnost mravnostních TČ v JčK můžeme, dle respondentů, také přisuzovat množství TČ, které se řeší zároveň, neboť někdy není možné zajistit dostatečný počet policistů k důkladnému prošetření a prověření všech TČ najednou. V této souvislosti lze zmínit, že dle autorky Štablové, může mít nižší počet objasněných TČ, který se v roce 2021 v ČR projevil, za příčinu mnoho faktorů, např. nestabilita právního řádu, menší počet policistů, důkladnější páchaní TČ, strach z pomsty pachatele aj. Klesající objasněnost pak také ovlivňuje veřejné mínění a důvěra ve stát, jeho instituce a orgány, které zajišťují bezpečnost obyvatelstva.¹³² Obecně je dáno, že nejvíce mravnostní kriminality se vždy vyskytuje na místech s vysokým počtem obyvatel, tedy ve větších městech, kde má pachatel výhodu anonymity. Objasněnost mravnostní kriminality se dle autorů Kováře et al. pohybuje od 70 % až do 94 % s ohledem na jednotlivé kraje.¹³³ Do tohoto rozmezí lze tedy zařadit JčK s jeho 79,47 % objasněných mravnostních TČ. Jak již bylo zmíněno v teoretické části, takto vysoká míra

¹³² ŠTABLOVÁ, R. *Kriminologie. Studijní texty* [online]. Praha, 2008 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z WWW: <<https://is.jabok.cz/el/JA10/zima2012/S2041/um/kriminologie.pdf>>.

¹³³ KOVÁŘ, P., et al. *Sexuální agrese: znásilnění z pohledu medicíny a práva*. Praha: Maxdorf, 2008. s. 46.

objasněnosti TČ může přispět k předcházení daného protiprávního jednání či dokonce k jeho zamezení.

Respondenti ve svých odpovědích dále uvedli, že na území JČK jsou nejčastěji páchany mravnostní TČ znásilnění, pohlavní zneužití, dětská pornografie a zneužití dítěte k ní. V menší míře pak byl zmíněn TČ kuplířství, sexuální nátlak a ohrožování výchovy dítěte. Odpovědi respondentů se shodují s policejními statistikami, ze kterých vychází, že v roce 2021 byl na území JČK nejčteněji páchán TČ pohlavní zneužití, dále pak znásilnění, dětská pornografie a zneužití dítěte k ní. V ČR byl nejčastěji páchán TČ znásilnění, následně dětská pornografie a zneužití dítěte k ní a TČ pohlavní zneužití. Tyto TČ jsou také v odborné literatuře uváděny jako ty nejčtenější.¹³⁴

Právě TČ pohlavní zneužití vyšel jak z analýzy statistických dat, tak z výzkumných rozhovorů jako jeden z nejfrekventovanějších. Podle celorepublikových statistik za rok 2021 bylo spácháno celkem 623 těchto TČ, z toho na JČK připadá 61 případů pohlavního zneužití. Jako příčiny tohoto TČ byly v rozhovorech zmíněny neukojená sexuální touha a sexuální deviace, což dle teoretické části odpovídá vnitřním podmínkám, které pobízejí pachatele k páchání TČ. Dle autora Weisse je až jedna třetina těchto TČ spáchána muži staršími padesáti let. Většinou se jedná o muže málo aktivní v partnerské sexualitě. Autor Weiss tyto pachatele hodnotí jako se sníženou schopností realizovat sex s nepreferovaným dospělým objektem a tím získanou zvýšenou tendencí k pedofilii.¹³⁵ S TČ pohlavní zneužití byli v rozhovorech jako pachatelé také podotknuti mladiství, kdy většina z nich měla pohlavní styk s partnerem, který ještě nedosáhl patnácti let. V těchto případech už nehraje roli, jestli k pohlavnímu styku došlo dobrovolně či nikoliv. Také autor Weiss potvrzuje, že mladiství této doby, se svou rychle rostoucí vospělostí jak fyzickou, tak psychickou, a navíc ovlivnění internetem a sociálními sítěmi, kde jsou téměř volně dostupné erotické či pornografické materiály, získávají dříve zájem o sex a také jsou dříve ponoukáni vlastními touhami sex vyzkoušet. S těmito sexuálními aktivitami se většinou obracejí na své nejbližší vrstevníky, a ne vždy berou v potaz právě věkovou hranici, která se jim může stát osudnou. Proto jsou v souvislosti s mravnostní kriminalitou mladiství bráni jednak jako objekt, ale zároveň se na ní podílí i jako pachatelé.¹³⁶ Na takovéto negativní působení médií z pohledu etiologie lze nahlížet jako na vnější podnět vzbuzující v pachateli kriminální pohnutky. Ve

¹³⁴ FRYŠTÁK, M., et al. *Trestní právo hmotné: zvláštní část*. Ostrava: Key Publishing, 2015. s. 132.

¹³⁵ WEISS, P., et al. *Sexuální zneužívání dětí*. Praha: Grada, 2005. s. 185.

¹³⁶ Tamtéž.

spojitosti s TČ pohlavní zneužití je nutné zmínit i situace, kdy je dítě zneužito dospělým, který má nad ním dohlížet, např. rodič, nevlastní rodič sdílející s dítětem společnou domácnost, opatrovník, učitel, vedoucí volnočasových kroužků aj. Ve statistických přehledech kriminality je tento TČ osamostatněn pod názvem „pohlavní zneužití v závislosti“, avšak v trestním zákoníku spadá pod § 187 odst. 2 TZ, kde je stanovena vyšší trestní sazba za jeho spáchání. U TČ zneužití v závislosti se předpokládá, že je poškozené dítě určitým způsobem odkázáno na pachatele a tím je jeho svoboda rozhodování omezena a využita k realizaci sexuálních tužeb a potřeb pachatele.¹³⁷ Reakce dětí na takové zneužití se projevují jako pocit viny, hněvu, studu, strachu, úzkosti, smutku a ambivalence, kdy současně mají a nemají rády násilníka. Tyto emoce se mohou jevit depresí, problémy se spánkem, psychosomatickými problémy, částečnou ztrátou paměti určité situace, ale i regresí, kdy se dítě vrátí do nižšího vývojového stádia, apatií, poruchami příjmu potravy či problematickým chováním.¹³⁸ V mnoha případech se dítě identifikuje s obětí násilí a osvojí si tzv. syndrom přizpůsobení způsobující dítěti nezáměr na řešení aktuální situace. Často přetrvává, pokud u oběti dochází k dalšímu vystavování se zneužívání.¹³⁹ V případě sexuálního násilí se jedná o syndrom dětského přizpůsobení se sexuálnímu zneužití mající za následek kromě jiného i odvolávání výpovědi o sexuálním zneužití, kterou dítě předtím podalo. Toto odvolání výpovědi je velmi rizikové pro bezpečí dítěte za situace, kdy dítě agresora udá, ale posléze výpověď změní, neboť je ponecháno v domácnosti s touto osobou, která bude pravděpodobně v činnosti pokračovat s tím rozdílem, že po této výpovědi bude mít na dítě vztek. Vztek na dítě v této situaci mívá i druhý rodič, který věří, že si původní výpověď dítě vymyslelo, čímž se dítě dostává do ještě těžšího stavu než na počátku.¹⁴⁰ Proto jsou TČ pohlavní zneužití v závislosti často zařazovány mezi latentní, neboť bývají utajovány a mnohokrát nejsou vůbec odhaleny, avšak dítě si jejich následky nese celý život.¹⁴¹ Tyto odborné výroky lze podpořit i statistickými daty, kde TČ pohlavní zneužití v závislosti na území ČR bylo spácháno celkem 95 a z toho u 46 došlo k objasnění, kdežto na území JČK bylo v roce 2021 evidován pouze jeden případ, a to neobjasněný. Jedná se tedy o velký rozdíl a nabízí

¹³⁷ DUNOVSKÝ, J., et al. *Problematika dětských práv a komerčního sexuálního zneužívání dětí u nás a ve světě*. Praha: Grada, 2005. s. 15.

¹³⁸ HOLÁ, I., et al. *Problematika domácího násilí pro zdravotnické pracovníky*. 2. přeprac. vyd. Brno: Spondea, 2016. s. 64.

¹³⁹ VONKOVÁ, J., SPOUSTOVÁ, I. *Domácí násilí z pohledu žen a dětí: právní stav k 01. 01. 2016*. 3. přeprac. vyd. Praha: proFem, 2016. s. 67.

¹⁴⁰ ŠPECIÁNOVÁ, Š. *Ochrana týraného a zneužívaného dítěte*. Praha: Linde, 2003. s. 22-23.

¹⁴¹ WEISS, P., et al. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. s. 556.

se zde otázka, zda-li je na území JČK opravdu tak bezúhonné obyvatelstvo nebo jestli mají děti takový strach z oznámení.

Další v rozhovorech zmiňovaný TČ bylo znásilnění. Na území ČR bylo v roce 2021 spácháno celkem 773 těchto TČ, z toho bylo téměř 58 % objasněných. V JČK bylo zjištěno celkem 49 TČ znásilnění a z toho se podařilo 37 objasnit. Dle odpovědí respondentů k tomuto TČ dochází, jak mezi partnery v rámci domácího násilí, tak i pod vlivem alkoholu účastníků nebo z důvodu neukožené sexuální touhy neznámého pachatele. Podle autorů Boukalové et al. se jedná o tzv. socializované a nesocializované znásilnění. Socializované znásilnění je většinou páchané při příležitostech, jako jsou oslavy, pracovní cesty či schůzky, kde se pachatel s obětí dobře zná. Uvádí se, že taková znásilnění často bývají páchaná pod vlivem alkoholu a také, že oběť svým vyzývavým chováním přispívá ke vzniku takto kritické situace. Teoretická část zmiňuje, že pachatelé pod vlivem alkoholu či drog jednájí na základě momentu, kdy ztrácejí zábrany a dávají volný pohyb pudům. Takové pachatele klasifikujeme jako nedevariantní. U socializovaného znásilnění, kde se mezi oběti řadí manželky či partnerky, se často ověřuje věrohodnost obvinění. V takovýchto případech se totiž objevují falešné oběti, které by svalením viny na potencionálního pachatele rády vyřešily obtížnou situaci (rozvodové či majetkové spory, spory o dítě, nechtěné těhotenství, zloba na pachatele) nebo chtějí pouze upoutat pozornost. U nesocializovaného znásilnění se obvykle jedná o pachatele, kteří nemají s obětí žádný bližší vztah a ani ji neznají. Na rozdíl od těch socializovaných, je tento delikt proveden násilnou formou. Obětí se obvykle stává osoba, která se v nevhodnou chvíli vyskytne na nevhodném, většinou odlehlém místě.¹⁴² Dle autorky Matouškové je mezi pachateli TČ znásilnění vysoké zastoupení manželů či partnerů. Tyto TČ bývají velmi zřídka ohlášeny na policii, jelikož oběti berou ohled na společenské a rodinné dopady vyšetřování skutku. Autorka Matoušková dále uvádí, že TČ znásilnění se považuje za typický vztahový delikt, přičemž dle kriminologů má 70 % pachatelů úzký vztah s obětí a zbývajících 30 % svou oběť dříve nezná.¹⁴³

Mezi nejčastější TČ páchané na území JČK byly, dle respondentů, zařazeny TČ související s dětskou pornografií a jejím šířením, konkrétně TČ výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií a TČ zneužití dítěte k výrobě pornografie. V kriminálních statistikách za rok 2021 byly tyto TČ spojeny v jednu položku, kdy v ČR došlo k 627 TČ,

¹⁴² BOUKALOVÁ, H., GILLERNOVÁ, I., et al. *Kapitoly z forenzní psychologie*. Praha: Karolinum, 2020. s. 145-149.

¹⁴³ MATOUŠKOVÁ, I. *Aplikovaná forenzní psychologie*. Praha: Grada, 2013. s. 161-162.

z toho bylo objasněno 334 případů. V JčK bylo evidováno 27 případů, ze kterých bylo objasněno 18. V případě TČ šíření pornografie bylo v ČR spácháno 124 případů, z nichž u 83 došlo k objasnění. Na druhou stranu v JčK byl tento TČ spáchán 7krát a u všech došlo k objasnění. Jako příčiny těchto TČ bylo respondenty uváděno, že mladí lidé při zveřejňování svých fotografií a videí na internetu spoléhají na anonymitu, ale už si neuvědomují následky takového publikování. Ve spojitosti se staršími mladistvými byla zmiňována provokace ze strany oběti, kdy se většinou děvčata baví tím, že provokují starší muže. Pro pachatele je také těžké odhadnout reálný věk obětí, neboť fotografie se v současné době různě upravují a jsou na jejich zhotovení používány rozmanité filtry, které reálný vzhled zkreslují. Také bylo zmíněno, že pachateli těchto TČ bývají často i mladiství, kteří si mezi sebou přeposílají lechtivé fotografie svých spolužaček a už není podstatné, jestli to dělají z důvodu sexuálního ukájení nebo jen tak z legrace. S ohledem na děti upozorňují autoři Dočekal et al. na weby, kde lidé nahrávají své soukromé fotografie a tím z nich dělají veřejné dostupné. Právě takovéto webové stránky bývají nejčastějším cílem pedofilů, kteří sbírají fotografie dětí. Dále autoři dodávají, že rodiče by měli kontrolovat, s kým si jejich děti vyměňují fotografie a videa. Nemusí se vždy jednat rovnou o pedofily, ale stačí jen, když dítě na internetu narazí na člověka s ne úplně čistými úmysly.¹⁴⁴ Jak vyplývá z teoretické části, tato forma sexuální deviace se řadí do deviace v objektu. Konverzace obvykle začíná nevinně pouhou výměnou fotografií, které jsou s pokračující konverzací stále více choulostivější a ve chvíli, kdy chce dítě s posíláním přestat, začne mu pachatel vyhrožovat publikací fotek. Tyto situace se mohou kolikrát stát ještě rizikovějšími, a to v momentě, kdy se dítě nechá pachatelem uplatit a dojde k osobnímu setkání. Takovýmto rizikovým formám komunikace v online prostředí se říká kybergrooming.¹⁴⁵ Dalším termínem, který se často spojuje s TČ šíření dětské pornografie je sexting, při kterém dochází k zasílání zpráv, fotografií nebo videí se sexuálním obsahem. Tyto záznamy jsou zpravidla publikovány na internetu, zvláště tehdy, kdy dojde k ukončení vztahu mezi pachatelem a obětí mladší osmnácti let.¹⁴⁶ Dle výzkumu autora Hongleia vnímají mladiství sexting jako legraci nebo něco, čím zahánějí nudu. Sdílení sextingových materiálů jiných osob na sociálních sítích berou jako zábavu

¹⁴⁴ DOČEKAL, D., MÜLLER, J., HARRIS, A., HEGER, L., et al. *Dítě v síti: manuál pro rodiče a učitele, kteří chtějí rozumět digitálnímu světu mladé generace*. Praha: Mladá fronta, 2019. s. 167.

¹⁴⁵ KOPECKÝ, K. *Kybergrooming: online predátoři a kybergrooming* [online]. Olomouc: Centrum prevence rizikové virtuální komunikace [cit. 2022-03-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.kybergrooming.cz/>>.

¹⁴⁶ KOPECKÝ, K. *Co je sexting* [online]. Olomouc: Centrum prevence rizikové virtuální komunikace, 2009 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.e-bezpeci.cz/index.php/temata/sexting/137-154>>.

a vzájemné popichování online. Mezi sebou se navzájem provokují a neuvědomují si, že tím páchají TČ, jestliže jde o materiály mladistvých.¹⁴⁷

Respondenty je také podotknut TČ kuplířství. V roce 2021 došlo v ČR k 34 případům kuplířství, zatímco v JčK z nich bylo evidováno 18. Jako hlavní příčinu respondenti jednotlivě uvedli, že se jedná o rychlý zisk peněz jak pro kuplíře, tak pro prostitutky provozující sex byznys. Teoretická část navíc uvádí příčiny sociální, sexuální a rozumové. Prostituce jako taková není TČ, proto ji lze trestně stíhat nepřímo prostřednictvím TČ kuplířství. Dle autora Žižky lze kuplíře dělit na dvě skupiny, a to na kuplíře pro pouliční prostituci a privátní prostituci.¹⁴⁸ Privátní kuplíři se v sex podnicích snaží zamaskovat provoz nevěstince a mimo prostituci nabízejí i další služby (masáže, taneční klub). Svým zaměstnankyním většinou nabízejí dobré pracovní podmínky, bezpečný pracovní prostor a někde se lze setkat i s testováním zaměstnankyň na pohlavně přenosné choroby. Oproti tomu pouliční kuplíři zpravidla vyhrožují a finančně vykořisťují sexuální pracovnice, které posílají do terénu. Často mají pouliční kuplíři v držení občanské průkazy pracovníků, aby jim znemožnili odchod.¹⁴⁹ Je ovšem nutné poznamenat, že pouliční sex byznys v posledních letech téměř vymizel a přesunul se právě do privátní zóny, což potvrzují jak respondenti ve svých odpovědích, tak i odborná literatura. Autorka Malinová právě v souvislosti s JčK uvádí, že zde převládá klubová a privátní scéna sex byznysu a doplňuje, že za posledních pět let se pouliční prostituce téměř vytratila.

Dále se autorka Malinová o JčK zmiňuje jako o příhraniční oblasti s vysokým počtem cizinek nabízející placené sexuální služby.¹⁵⁰ To koresponduje s výzkumnými rozhovory, kde bylo respondenty uvedeno, že se v sex podnicích v JčK setkáváme s cizinci jak na straně klientů, tak pracovníků. Také autorka Vaníčková potvrzuje, že v českém pohraničí je velká koncentrace sexuálních pracovníků, které nabízejí své služby klientům z Německa a Rakouska. Tito klienti mají dostatečné finanční prostředky a využívají možné anonymity cizí země.¹⁵¹ Dá se tedy říci, že příhraniční umístění JčK

¹⁴⁷ HONGLEI, L. *Virtual Community Participation and Motivation: Cross-Disciplinary Theories*. Hershey PA: IGI Global, 2012. p. 160.

¹⁴⁸ ŽIŽKA, J. *Z lásky nebo za peníze: kuplíři a provozování prostituce*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2002. s. 6.

¹⁴⁹ DITMORE, M., H. *Encyclopedia of Prostitution and Sex Work*. Connecticut: Greenwood Publishing Group, 2006. p. 376.

¹⁵⁰ MALINOVÁ, H. *Výroční zpráva R-R 2020* [online]. R-R, 2020 [cit. 2022-03-20]. Dostupné z WWW: <<https://rozkosbezrizika.cz/?edmc=12896>>.

¹⁵¹ VANÍČKOVÁ, E. *Dětská prostituce*. 2., dopl. vyd. Praha: Grada, 2007. s. 125.

má vliv na mravnostní kriminalitu v kraji, zvláště v případě TČ kuplířství a tamější prostitucí, což bylo potvrzeno i v odpovědích respondentů.

Co se týče pohlaví a věkového rozmezí pachatelů, je to různorodé. Avšak z výsledků rozhovorů lze vyčíst, že se jedná převážně o muže a věková struktura je specifická pro každý TČ. Autoři Veteška a Fischer zmiňují, že k poruchám chování a kriminalitě dochází častěji u mužského pohlaví, vlivem pohlavního hormonu testosteronu, díky kterému mají muži větší tendenci k agresivnímu způsobu chování. V případě mravnostní kriminality označují nejčastěji za pachatele mladé muže ve věku zhruba do dvaceti šesti let.¹⁵²

¹⁵² VETEŠKA, J., FISCHER, S. *Psychologie kriminálního chování: vybrané otázky etiologie, andragogické intervence a resocializace*. Praha: Grada, 2020. s. 30-31.

Závěr

Autor si vytyčil jako hlavní cíl práce poskytnout ucelený přehled mravnostní kriminality v JčK, který se porovnával se situací v rámci celé ČR. Z výsledků této komparace vzešly i další otázky, na které autor ve své práci hledal odpovědi. Jako vedlejší cíle práce byly určit příčiny vzniklých rozdílů mezi JčK a ČR a alespoň z části odůvodnit, proč pachatelé páchají mravnostní TČ.

Teoretická část byla zaměřena na podání teoretického úvodu do dané problematiky a výkladu základních pojmů tak, jak jej aplikují zákonodárci a OČTŘ. Jsou zmíněny termíny jako kriminalita, morálka, mravnost, dítě, mládež, mladistvý, nezletilý, ale také nedovolené formy spojené s ukájením sexuálního pudu. Pozornost byla také věnována vymezení mravnostní kriminalitě včetně kritérií členění a pramenů právní úpravy vztahující se k tomuto druhu kriminality. Stěžejní v této sekci byla podkapitola specifikující etiologii, která slouží k objasnění příčin vedoucí pachatele k jeho protiprávnímu jednání, jeho osobnostní rysy a možné formy deviantního chování. V neposlední řadě se autor zabýval charakteristikou jednotlivých mravnostních TČ. Teoretická část byla zpracována na základě analýzy literárních a elektronických zdrojů a právních předpisů.

Hlavní část práce se zabývala prostřednictvím provedené analýzy statistických dat fenomenologií mravnostní kriminality. Je zde popsána situace mravnostní kriminality a jednotlivých mravnostních TČ v JčK v komparaci celé ČR za rok 2021. Zjištěné výsledky vykazují, že zatížení obyvatelstva mravnostní kriminalitou v JčK a v celé ČR je na totožné úrovni a není tedy zaznamenán žádný rozdíl indexu. Co se týče vývoje registrovaných mravnostních TČ za období 2011-2021, tak v ČR má trend vzestupnou tendenci, ačkoliv v roce 2020 došlo k mírnému poklesu. V případě objasněných mravnostních TČ je situace odlišná, neboť od roku 2019 došlo k znatelnému propadu objasněnosti případů. Za rok 2021 činí objasněnost v rámci celé ČR 59,13 %. V JčK je od roku 2011 do roku 2014 evidována klesající tendence počtu registrovaných mravnostních TČ, ovšem od roku 2015 je zaznamenán kolísavý trend, který trvá až do roku 2021. Míra objasněnosti v JčK je vysoká a činí 79,47 %.

Pro vypracování výzkumné části autor zvolil metodu kvalitativního výzkumu formou strukturovaného rozhovoru, který byl veden s náhodně vybranými příslušníky Policie ČR. V rámci výzkumného šetření byli respondenti dotazováni, s jakými mravnostními TČ se nejčastěji setkávají v JčK. Mezi nejčastěji páchané mravnostní TČ

respondenti zařadili TČ znásilnění, pohlavní zneužití, šíření pornografie, dětská pornografie a zneužití dítěte k ní, ale také TČ kuplířství. Jedná se o TČ, kde je ohrožena především věková hranice do osmnácti let. Jako příčiny páchaní mravnostních TČ byly respondenty zmiňovány příčiny vedoucí k protiprávnímu jednání pachatelů, které se shodují s odbornou literaturou. Z provedených rozhovorů vyplynuly pohnutky vedoucí pachatele k zavrženíhodnému konání jako sexuální deviace, neukojení sexuální potřeby, nerealizovatelné představy, narušené domácí prostředí či finanční nestabilita v rodině, avšak také provokace ze strany oběti. Respondenti uvedli, že největší riziko, se kterým se ztotožňuje i autorův názor, je spatřováno v sociálních sítích, internetu a vlivem vrstevníků.

Policejní statistiky, které jsou veřejně dostupné na oficiálních webových stránkách Policie ČR vykazují za rok 2021 výrazný rozdíl v objasněnosti mravnostních TČ ve prospěch JČK. Tento rozdíl byl respondenty odůvodněn nižším počtem registrovaných TČ v kraji, vysokým nasazením a rovněž kapacitními možnostmi pracovníků služby kriminální policie, jež jsou v lokalitách s vyšším počtem obyvatel značně omezené. Je zde na uvážení, zda v dalších krajích neposílit řady kriminalistů zabývajících se mravnostní kriminalitou.

Dle zvolených metod a analýz byly stanovené cíle dosaženy. Záměrem autora bylo přiblížit tuto problematiku i laické veřejnosti, aby pro ně byla srozumitelná a dokázali si o ní vytvořit představu. Jelikož mravnostní kriminalita spadá do nebezpečného jevu, kterému se nelze vyhnout a ani ho zcela vymýtit, je důležité této kriminalitě věnovat neustálou pozornost a také dbát na její prevenci. Otázkou však zůstává latentní kriminalita, aneb jak přesvědčit jedince, kteří se bojí svůj traumatizující zážitek oznámit policii. Tím vzniká téma k dalšímu výzkumu.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BARTÁK, J., DEMJANENKO, M. *Sociální andragogika: andragogika v procesu socializace člověka*. Praha: Grada, 2021. 292 s. ISBN 978-80-247-3997-7.
2. BERNER, W. *Perversion*. Gießen: Psychosozial-Verlag, 2011. 139 s. ISBN 978-3-8379-2067-3.
3. BLATNÍKOVÁ, Š., et al. *Násilná sexuální kriminalita: téma pro experty i veřejnost*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2014. 209 s. ISBN 978-80-7338-143-1.
4. BLATNÍKOVÁ, Š., et al. *Znásilnění v ČR: trestné činy a odsouzení pachatelé*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2015. 224 s. ISBN 978-80-7338-153-0.
5. BOUKALOVÁ, H., GILLERNOVÁ, I., et al. *Kapitoly z forenzní psychologie*. Praha: Karolinum, 2020. 436 s. ISBN 978-80-246-4461-5.
6. CRAIG, L., A., BARTELS, R., M. *Sexual Deviance: Understanding and Managing Deviant Sexual Interests and Paraphilic Disorders*. Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons, 2021. 400 p. ISBN 9781119771401.
7. DIANIŠKA, G., STRÉMY, T., VRÁBLOVÁ, M., et al. *Kriminológia*. 3. aktualiz. a dopl. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2016. 408 s. ISBN 978-80-7380-620-0.
8. DITMORE, M., H. *Encyclopedia of Prostitution and Sex Work*. Connecticut: Greenwood Publishing Group, 2006. 782 p. ISBN 9780313329685.
9. DOČEKAL, D., MÜLLER, J., HARRIS, A., HEGER, L., et al. *Dítě v síti: manuál pro rodiče a učitele, kteří chtějí rozumět digitálnímu světu mladé generace*. Praha: Mladá fronta, 2019. 207 s. ISBN 978-80-204-5145-3.
10. DUNOVSKÝ, J., et al. *Problematika dětských práv a komerčního sexuálního zneužívání dětí u nás a ve světě*. Praha: Grada, 2005. 251 s. ISBN 80-247-1201-6.
11. FRYŠTÁK, M., et al. *Trestní právo hmotné a procesní*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2007. 420 s. ISBN 978-80-8670-851-5.
12. FRYŠTÁK, M., et al. *Trestní právo hmotné: zvláštní část*. Ostrava: Key Publishing, 2015. 200 s. ISBN 978-80-7418-225-9.
13. GRIVNA, T., SCHEINOST, M., ZOUBKOVÁ, I., et al. *Kriminologie*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2019. 588 s. ISBN 978-80-7598-554-5.

14. HANZELKOVÁ, A., et al. *Strategický marketing: teorie pro praxi*. Praha: C. H. Beck, 2009. 170 s. ISBN 978-80-7400-120-8.
15. HOLÁ, I., et al. *Problematika domácího násilí pro zdravotnické pracovníky*. 2. přeprac. vyd. Brno: Spondea, 2016. 128 s. ISBN 978-80-270-1120-9.
16. HONGLEI, L. *Virtual Community Participation and Motivation: Cross-Disciplinary Theories*. Hershey PA: IGI Global, 2012. 451 p. ISBN 978-1-4666-0313-4.
17. CHMELÍK, J., et al. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. 208 s. ISBN 80-7178-739-6.
18. CHMELÍK, J. *Rukověť trestního práva hmotného a procesního*. 3. vyd. Praha: Linde, 2012. 288 s. ISBN 978-80-7201-884-0.
19. CHMELÍK, J., et al. *Trestní právo hmotné: zvláštní část s aplikačními příklady*. Praha: Linde, 2010. 368 s. ISBN 978-80-7201-820-8.
20. CHROMÝ, J. *Kriminalita páchaná na mládeži: aktuální jevy a nová právní úprava v České republice*. Praha: Linde, 2010. 239 s. ISBN 978-80-7201-825-3.
21. JANSA, L., et al. *Internetové právo*. Brno: Computer Press, 2016. 432 s. ISBN 978-80-251-4664-4.
22. JELÍNEK, J., et al. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 7. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Leges, 2019. 1000 s. ISBN 978-80-7502-380-3.
23. KAISER, G. *Kriminologie: ein Lehrbuch*. 3., völlig neubearbeitete und erweiterte Auflage. Heidelberg: C. F. Müller, 1996. 1256 s. ISBN 3-8114-6096-X.
24. KOLIBA, P., et al. *Sexuální výchova pro studenty porodní asistence a ošetrovatelství*. Praha: Grada, 2019. 184 s. ISBN 978-80-271-2039-0.
25. KONRÁD, Z., et al. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodika vyšetřování*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2015. 416 s. ISBN 978-80-7380-547-0.
26. KOVÁŘ, P., et al. *Sexuální agrese: znásilnění z pohledu medicíny a práva*. Praha: Maxdorf, 2008. 292 s. ISBN 978-80-7345-161-5.
27. KROUPOVÁ, K., et al. *Slovník speciálně pedagogické terminologie: vybrané pojmy*. Praha: Grada, 2016. 328 s. ISBN 978-80-247-5264-8.
28. LANGER, T. *Moderní lektor: průvodce úspěšného vzdělavatele dospělých*. Praha: Grada, 2016. 224 s. ISBN 978-80-271-0093-4.
29. MATOUŠKOVÁ, I. *Aplikovaná forenzní psychologie*. Praha: Grada, 2013. 296 s. ISBN 978-80-247-4580-0.
30. MILFAIT, R. *Komerční sexualizované násilí na dětech*. Praha: Portál, 2008. 216 s. ISBN 978-80-7367-320-8.

31. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČR. *Úmluva o právech dítěte a související dokumenty*. Praha: MPSV ČR, 2016. 155 s. ISBN 978-80-7421-120-1.
32. NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J., et al. *Kriminologie*. 3. přeprac. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2008. 527 s. ISBN 978-80-7357-377-5.
33. NOVOTNÝ, P., et al. *Nový občanský zákoník: principy a základní pojmy*. Praha: Grada, 2014. 144 s. ISBN 978-80-247-5163-4.
34. PAVLOVSKÝ, P., et al. *Soudní psychiatrie a psychologie*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2012. 240 s. ISBN 978-80-247-4332-5.
35. REICHEL, J. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada, 2009. 192 s. ISBN 978-80-247-3006-6.
36. SCHELLE, K., TAUCHEN, J. *Sexuální trestné činy včera a dnes*. Ostrava: Key Publishing, 2014. 448 s. ISBN 978-80-741-8213-6.
37. SPIRIT, M. *Úvod do studia práva*. 2. vyd., aktualiz. dle nového občanského zákoníku. Praha: Grada, 2014. 192 s. ISBN 978-80-247-5280-8.
38. SVATOŠ, R. *Kriminalita a možnosti jejího poznání a ovlivňování*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2013. 170 s. ISBN 978-80-87472-64-4.
39. SVATOŠ, R. *Kriminologie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2012. 290 s. ISBN 978-80-7380-389-6.
40. SVATOŠ, R. *Kriminologie ve světle nového trestního zákoníku*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2010. 174 s. ISBN 978-80-86708-21-8.
41. SVATOŠ, R. *Základy kriminologie a prevence kriminality*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2009. 118 s. ISBN 978-80-86708-81-2.
42. ŠÁMAL, P., et al. *Trestní právo hmotné*. 8., přeprac. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016. 1050 s. ISBN 978-80-7552-358-7.
43. ŠÁMAL, P., VÁLKOVÁ, H., et al. *Zákon o soudnictví ve věcech mládeže: komentář*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011. 992 s. ISBN 978-80-7400-350-9.
44. ŠPECIÁNOVÁ, Š. *Ochrana týraného a zneužívaného dítěte*. Praha: Linde, 2003. 156 s. ISBN 80-86131-44-0.
45. THOMAS, T. *Sex Crime: Sex Offending and Society*. Third Edition. Abingdon, United Kingdom: Routledge, 2016. 272 p. ISBN 9781317698111.

46. UZEL, R., MITLÖHNER, M. *Vybrané otázky lidské sexuality: texty k sociální práci*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2007. 93 s. ISBN 978-80-7041-609-9.
47. VÁLKOVÁ, H., KUČHTA, J., et al. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2019. 616 s. ISBN 978-80-7400-732-3.
48. VANÍČKOVÁ, E. *Dětská prostituce*. 2., dopl. vyd. Praha: Grada, 2007. 141 s. ISBN 978-80-247-2218-4.
49. VANTUCH, P. *Trestní zákoník s komentářem*. Olomouc: ANAG, 2011. 1367 s. ISBN 978-80-7263-677-8.
50. VETEŠKA, J., FISCHER, S. *Psychologie kriminálního chování: vybrané otázky etiologie, andragogické intervence a resocializace*. Praha: Grada, 2020. 208 s. ISBN 978-80-271-0731-5.
51. VOŇKOVÁ, J., SPOUSTOVÁ, I. *Domácí násilí z pohledu žen a dětí: právní stav k 01. 01. 2016*. 3. přeprac. vyd. Praha: profem, 2016. 253 s. ISBN 978-80-904564-5-7.
52. VÝROST, J., SLAMĚNÍK, I., SOLLÁROVÁ, E. *Sociální psychologie: teorie, metody, aplikace*. Praha: Grada, 2019. 760 s. ISBN 978-80-247-5775-9.
53. WALKER, I. *Výzkumné metody a statistika*. Praha: Grada, 2013. 224 s. ISBN 978-80-247-3920-5.
54. WEISS, P. *Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika a léčba*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2008. 350 s. ISBN 978-80-7367-419-9.
55. WEISS, P., et al. *Sexuální zneužívání dětí*. Praha: Grada, 2005. 264 s. ISBN 80-247-0929-5.
56. WEISS, P., et al. *Sexuologie*. Praha: Grada, 2010. 724 s. ISBN 978-80-247-2492-8.
57. ŽHÁNĚL, J., HELLEBRANDT, V., SEBERA, M. *Metodologie výzkumné práce*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 66 s. ISBN 978-80-2106-696-0.
58. ZOUBKOVÁ, I., MOULISOVÁ, M. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex Publishing, 2016. 152 s. ISBN 80-86795-05-5.
59. ŽIŽKA, J. *Z lásky nebo za peníze: kuplíři a provozování prostituce*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2002. 58 s. ISBN 80-7338-003-X.

Elektronické zdroje

1. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Charakteristika kraje* [online]. ČSÚ, 2021 [cit. 2022-01-10]. Dostupné z WWW: <https://www.czso.cz/csu/xc/charakteristika_kraje>.

2. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Statistiky. Obyvatelstvo* [online]. ČSÚ, 2021 [cit. 2022-02-05]. Dostupné z WWW: <https://www.czso.cz/csu/czso/obyvatelstvo_lide>.
3. FOCUS. *Papi* [online]. Focus ČR, 2015 [cit. 2022-01-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.focus-agency.cz/vyzkumne-nastroje/papi>>. ISSN 1210-9991.
4. CHMELÍK, J. *Otázky spojené s mravnostní trestnou činností: II. část* [online]. Praha: Spolek českých právníků Všechno, 28. 05. 2014 [cit. 2021-10-02]. Dostupné z WWW: <https://www.vsehrd.cz/clanek/otazky-spojene-s-mravnostni-trestnou-cinnosti-i-cast_fda541ee-85de-4a77-bcff-ddf47408a78a>.
5. KOPECKÝ, K. *Co je sexting* [online]. Olomouc: Centrum prevence rizikové virtuální komunikace [cit. 2022-03-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.e-bezpeci.cz/index.php/temata/sexting/137-154>>.
6. KOPECKÝ, K. *Kybergrooming: online predátoři a kybergrooming* [online]. Olomouc: Centrum prevence rizikové virtuální komunikace [cit. 2022-03-15]. Dostupné z WWW: <<http://www.kybergrooming.cz/>>.
7. MALINOVÁ, H. *Výroční zpráva R-R 2020* [online]. R-R, 2020 [cit. 2022-03-20]. Dostupné z WWW: <<https://rozkosbezrizika.cz/?edmc=12896>>.
8. NEŠPOR, Z. R. *Kriminalita. Sociologická encyklopedie* [online]. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 01. 02. 2018 [cit. 2021-09-25]. Dostupné z WWW: <<https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Kriminalita>>.
9. POLICIE ČR. *Kriminalita. Statistické přehledy kriminality za rok 2021* [online]. Policie ČR, 2021 [cit. 2022-01-10]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2021.aspx>>.
10. POLICIE ČR. *Sexuální a mravnostní trestné činy. Prevence: pomoc obětem TČ* [online]. Policie ČR [cit. 2021-10-03]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/sexualni-a-mravnostni-trestne-ciny.aspx>>.
11. POLICIE ČR. *Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií. Úvodní strana: Policie ČR* [online]. Policie ČR, 08. 12. 2016 [cit. 2021-11-20]. Dostupné z WWW: <<https://www.policie.cz/clanek/or-rakovnik-zpravodajstvi-vyroba-a-jine-nakladani-s-detskou-pornografii.aspx>>.
12. ŘEHOŘ, J. *Základy kriminologie* [online]. České Budějovice: Jihočeská univerzita, Zdravotně sociální fakulta, 2007 [cit. 2022-01-22]. Dostupné z WWW: <<https://www.zsf.jcu.cz/images/ZSF/fakulta/ustavy/urt/pro-studenty/ochrana-obyvatelstva/zaklady-kriminologie.pdf>>.

13. ŠTABLOVÁ, R. *Kriminologie. Studijní texty* [online]. Praha, 2008 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z WWW: <<https://is.jabok.cz/el/JA10/zima2012/S2041/um/kriminologie.pdf>>.
14. VICHLENDÁ, M., KRČEK, I. *Skripta: kriminologie* [online]. Karviná: Střední odborná škola ochrany osob a majetku, 2011 [cit. 2022-01-28]. Dostupné z WWW: <<https://www.sosoom-zlin.cz/media/skripta/kriminologie.pdf>>.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. MZV. Sdělení č. 74 ze dne 11. října 2013 o sjednání Opčního protokolu k Úmluvě o právech dítěte týkajícího se prodeje dětí, dětské prostituce a dětské pornografie. In *Sbírka mezinárodních smluv, Česká republika*. 2013, částka 43, 10064-10086 s. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=74/2013&typeLaw=mezinarodni_smlouva&what=Cislo_zakona_smlouvy>. ISSN 1801-0393.
2. ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 08. ledna 2009 trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (trestní zákoník) (autorský zákon). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, 354-464 s. Dostupné z WWW: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=40/2009&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>. ISSN 1211-1244.

Seznam zkratk

ČSÚ	Český statistický úřad
ESSK	Evidenčně-statistický systém kriminality
JčK	Jihočeský kraj
OČTŘ	Orgány činné v trestním řízení
OSN	Organizace spojených národů
PAPI	Paper and Pen Interviewing
TČ	Trestný čin
TŘ	Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním
TSK	Takticko-statistická klasifikace
TZ	Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
ZSVM	Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů
ZTOPO	Zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim

Seznam tabulek a grafů

Tabulka 1: Porovnání stavu mravnostní kriminality v ČR a v JčK za rok 2021	36
Tabulka 2: Index mravnostní kriminality v ČR a v JčK za rok 2021	40
Tabulka 3: Věkové rozmezí pachatelů objasněných vybraných mravnostních TČ v ČR a JčK za rok 2021	42
Tabulka 4: Charakteristika komunikačních partnerů	53
Tabulka 5: Získaná data z rozhovorů	54
Tabulka 6: Nejčastější příčiny páchaní mravnostních TČ	56
Tabulka 7: Podstata rozdílu míry objasněnosti v JčK v roce 2021 oproti ČR	57
Graf 1: Struktura registrovaných TČ v ČR za rok 2021	43
Graf 2: Struktura registrovaných TČ v JčK za rok 2021	44
Graf 3: Struktura mravnostních TČ v ČR za rok 2021	45
Graf 4: Struktura mravnostních TČ v JčK za rok 2021	46
Graf 5: Vývoj zjištěných a objasněných mravnostních TČ v ČR v letech 2011-2021 ...	47
Graf 6: Vývoj zjištěných a objasněných mravnostních TČ v JčK v letech 2011-2021 ..	48

Přílohy

Všechny čtyři rozhovory byly provedeny s příslušníky Policie ČR, kteří se zabývají problematikou mravnostní kriminality.

Příloha I: Seznam otázek strukturovaného rozhovoru

Dobrý den, jmenuji se Petra Svěchotová a studuji na Vysoké škole evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích. Tématem mé bakalářské práce je mravnostní kriminalita v Jihočeském kraji a její příčiny. V souvislosti s výzkumnou částí bude proveden standardizovaný rozhovor, který je rozdělen do sedmi otázek týkajících se přímo dané problematiky. Rozhovor bude nahráván na záznamník v mobilním telefonu a následně po přepisu bude audiozáznam vymazán. Veškeré výsledky budou sloužit pouze pro účely této práce.

1. Kolik let sloužíte u policie a jak dlouho se zabýváte mravnostní kriminalitou?
2. S jakými mravnostními trestnými činy se nejvíce setkáváte ve svém územním obvodu?
3. Jaké jsou podle Vás nejčastější příčiny páchaní mravnostních trestných činů?
4. Myslíte si, že má příhraniční oblast Jihočeského kraje nějaký vliv na páchaní mravnostní kriminality?
5. Kde a kdy podle Vás nejčastěji vzniká motivace pachatelů páchat mravnostní trestnou činnost?
6. Je podle Vás možné rozlišovat příčiny mravnostní kriminality například také podle věku pachatele či pohlaví?
7. Z analýzy statistických dat vyplývá, že objasněnost mravnostních trestných činů v rámci ČR je 59,1 % a v Jihočeském kraji 79,5 %. V čem myslíte, že spočívá takto vysoká objasněnost v Jihočeském kraji?

Příloha II: Respondent 1

1. Kolik let sloužíte u policie a jak dlouho se zabýváte mravnostní kriminalitou?

„U policie sloužím 22 let a mravnostní kriminalitou jako na kriminálce sloužím 12 let.“

2. S jakými mravnostními trestnými činy se nejvíce setkáváte ve svém územním obvodu?

„Tak nejčastěji řeším pohlavní zneužívání konkrétně dětí, kuplířství, znásilnění, ještě dětskou pornografii bych tam přidala a šíření dětské pornografie. Je to takový různě namixovaný.“

3. Jaké jsou podle Vás nejčastější příčiny páchaní mravnostních trestných činů?

„Tak u těch pohlavních zneužívání a znásilnění je to dost často smyšlený, ale nečastější důvod je třeba rozvod rodičů, kdy háže vinu jeden na druhýho. Ten postup je někdy takový, že partner si najde nového partnera, třeba manželka si najde nového partnera a ten může doopravdy to dítě zneužívat, jó. Také může být, že dítě zneužívá jeden z těch rodičů. To je nejčastější pohlavní zneužívání a vždycky, když se to prokáže, tak ten pachatel je někdo z té rodiny. Takže důvodem je nefunkčnost a neshody v rodině, právě ten rozvod rodičů, noví lidi v té rodině, s tím související nové bydliště těch dětí. Dále třeba nezáměr rodičů, co to dítě dělá a s kým se stýká – matka třeba odjede pryč a otec zůstane s dítětem doma.“

4. Myslíte si, že má příhraniční oblast Jihočeského kraje nějaký vliv na páchaní mravnostní kriminality?

„Úplně si nemyslím, že by třeba více kasin tady mělo nějaký podstatný vliv na páchaní mravnostní kriminality, ale samozřejmě sem jezdí cizinci hlavně do privátů nebo do bordelu, které jsou tu levnější, než jsou v Rakousku nebo v Německu. Je to tady víc dostupnější si myslím.“

5. Kde a kdy podle Vás nejčastěji vzniká motivace pachatelů páchat mravnostní trestnou činnosti?

„Tak vzhledem k tomu, že mají spoustu volného času, že jo. V dnešní době děti nemají zájmy, nemají žádný koníčky. Když byl Covid, tak byly zavřeny doma, měly spoustu času se věnovat počítačům. Naučily se tak spoustu věcí, co s tím počítačem jde jak z nudy, tak i z frajeřiny trošku, taky zkusit něco nového řekla bych. Většinou to byli kluci, kteří se předháněli, kdo se seznámil s nějakou holkou a co mu ta holka poslala. Oni si neuvědomují tu trestnou toho jednání, jsou trošku hloupatí. Ale rozhodně ten Covid teď na to měl vliv, protože byli pořád doma. Během Covidu teď u nás na okrese ČB jsme měli spoustu otěhotnění holek do patnácti let a je to z toho důvodu, že rodiče byly v práci a ty

mladí byli sami doma a měli spoustu volného času, měli volný domovy, byty a zkoušeli to, co by úplně neměli.

U toho pohlavního zneužívání se nám taky stává, že oba jsou mladí, třeba čtrnáct let a ani jeden už to nemůže vydržet.“

6. Je podle Vás možné rozlišovat příčiny mravnostní kriminality například také podle věku pachatele či pohlaví?

„Tak asi ano. Většinou jsou to muži, třeba přímo těch pohlavních zneužívání, znásilnění, u šíření pornografie taky většinou muži.

A věkově ... no teď v době Covidu jsou to hodně mladí mezi patnácti a osmnácti let, kdy teda nemaj co dělat a různě si po internetu posílají nahatý fotky hambatý, orálně nebo nějak se prostě uspokojují přes webkamery a podobně. Hodně ti mladí dělaj to, že si založí skupinu ve školách nebo se seznámí s holkama přes online hry a začnou se přátelit a najednou ty se mi líbíš, pošli mi fotku obličej, ve spodárkách, podprsence a pak nahatý. No a pak si to k sobě ukládaj nebo přeposílají dalším lidem, třeba spolužákům. A když pak chtějí poslat další fotku a ty holky už neposílaj, tak vyhrožujou, že ty fotky daj třeba do Blesku, plácnu.

Taky jsem se nesečkala s tím, že bych řešila pachatele cizince, ale naopak, že cizinec si třeba objednal službu a byl na něm spáchán ten trestný čin.“

7. Z analýzy statistických dat vyplývá, že objasněnost mravnostních trestných činů v rámci ČR je 59,1 % a v Jihočeském kraji 79,5 %. V čem myslíte, že spočívá takto vysoká objasněnost v Jihočeském kraji?

„Tak to je o tom, že se provádí spousta výsledků, spousta šetření, vyhodnocení a není to práce na jeden den. Takže je to opravdu v kvalitním přístupu s vysokým nasazením pracovníků služby kriminální policie.“

Příloha III: Respondent 2

1. Kolik let sloužíte u policie a jak dlouho se zabýváte mravnostní kriminalitou?

„Dělám na službě kriminální policie a vyšetřování obecné kriminality krajského ředitelství České Budějovice. U policie sloužím 30 let a co se týká mravnostní kriminality, tak jsou to 2 roky.“

2. S jakými mravnostními trestnými činy se nejvíce setkáváte ve svém územním obvodu?

„Takhle ... územním obvodu. Územní obvod je pro nás v podstatě celý Jihočeský kraj, jó. A z té škály těch mravnostních trestných činů, tak ten základní, co je nejvíc, je pohlavní zneužití, potom znásilnění, sexuální nátlak, kuplířství, nedovolená výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií.“

3. Jaké jsou podle Vás nejčastější příčiny páchaní mravnostních trestných činů?

„Tak ta příčina, respektive motiv je u každého toho trestného činu různorodý. Jako co jsou nejvíc, tak v tom vidím tu příčinu neukojení svojí sexuální touhy. Někdy je to spojený s nějakou psychickou poruchou nebo s tou sexuální deviací – nevím, jestli se tomu ještě dnes tak říká deviace. No a další věci jsou ... to je to, že prostě někdo neumí navazovat nějaký vztahy, že by byly dlouhodobý a podobně, nebo se mu nedaří navazovat vztahy vůbec, takže je tady nějaká sexuální potřeba. Pak se tady rekrutují pachatelé, kdy prostě trpí nějakýma nerealizovatelnýma představama díky sociálním sítím a různým pornografiím a takovýdle. Takže chuť to zkusit s nějakou anonymní osobou nebo ten pud přeskóčí a pak se dějou tyhleto záležitosti.“

Určitá forma u té mravnosti představuje i provokace té oběti, co si budeme povídat. Ta tady samozřejmě taky figuruje, že si ten dotyčný myslí, že mu prostě zadává nějakou šanci nebo podobně nebo i samotný zazření té dotyčný, proti který se potom stane ten trestný čin.

U kriminality spojené s prostitucí, tak je to hodně složitý zvlášť v poslední době, protože nám na území Jihočeského kraje částečně ... nebo takhle z 90 % vymizela pouliční prostituce. To znamená, beru ty hlavní tahy – Dolní Dvořiště, támhle Prachaticko a podobně, tak tam v podstatě už skoro žádná vůbec není. V současné době je trend těch soukromých privátů a soukromých bytů, kde se to všechno odehrává. Je to pro toho zákazníka komfortnější a má pocit domácího prostředí. A co se týká těch podniků v příhraničí, tam se to rekrutuje z řad cizinců, že i personální obsazení těch slečen je různorodý – Bulharky, Rumunky, Rusky, Ukrajinky.“

4. Myslíte si, že má příhraniční oblast Jihočeského kraje nějaký vliv na páchaní mravnostní kriminality?

„No tak určitým způsobem samozřejmě, že ano. Jsou tady motivační, finanční stránky pro ty slečny, které poskytují tu sexuální službu nějakým způsobem. No a toho pak zneužívají ty lidi, kde může docházet k té kuplířině, obchodování s lidmi a podobně.“

5. Kde a kdy podle Vás nejčastěji vzniká motivace pachatelů páchat mravnostní trestnou činnost?

„No tak ono je to daný v rodině. Samozřejmě hodně dělá v téhle věci rodina a záleží na tom, z který ty sociální skupiny se ten dotyčnej rekrutuje, jakým způsobem mu bylo, co štěpeno do hlavy od těch rodičů, co všechno zažíval a jak to s ním nějakým způsobem vyrůstá. Bývají to i děti, který byly v minulosti zneužitý a vzaly si za vlastní, že takhle se člověk prostě chová.

Takže je to různý a je to daný tou sociální situací v rodině. Dál je tam daná různá frustrace, sociální síť, nereálná představivost sexu a chtít to vyzkoušet, taky parta, do které se dotyčnej začlení. Ta motivaci může souviset s jeho vývojem, že má nedostatečnou sexuální výchovu a to se právě všechno odráží od tý rodiny. Pokud tam není nějaký pozitivní přístup a nějaká příprava od těch rodičů, tak vlastně ty lidi dneska v rozmachu sociálních sítí si to nějakým způsobem zjišťujou, jak to v životě je a chodí a často získávají představy o tom sexuálním životě a potom si to přebíraj za vlastní, když nedostanou žádný řádný vysvětlení a stává se z toho problém.“

6. Je podle Vás možné rozlišovat příčiny mravnostní kriminality například také podle věku pachatele či pohlaví?

„Nejen možné, ale takto se to i rozlišuje a statistiky vykazují. Procentuálně si myslím, že takovejch 80 % se terčem těch sexuálních trestných činů týká žen. Ale to taky samozřejmě neznamená, že třeba teď plácnu deset až dvacet mužů nemohlo být znásilněných, což se týká právě těch ubytoven, kde jsou různý lidi a k takovýmhle věcem tam dochází.“

7. Z analýzy statistických dat vyplývá, že objasněnost mravnostních trestných činů v rámci ČR je 59,1 % a v Jihočeském kraji 79,5 %. V čem myslíte, že spočívá takto vysoká objasněnost v Jihočeském kraji?

„To je hezký, že jste to na mě takhle hezky vysypala. Akorát nevím, jestli Vám na tohle dokážu fundovaně odpovědět. Řekl bych, že v tom republikovém průměru těch 59 %, tak je to daný tím, že ty lidi prostě migrujou. Když se podíváme konkrétně na Prahu, tak ten člověk tady ráno je a večer je někde na druhý straně světa. No a my tady takovou migraci těch lidí nemáme a je to prostě daný tou určitou lokalitou. No a prostě se daří.“

Příloha IV: Respondent 3

1. Kolik let sloužíte u policie a jak dlouho se zabýváte mravnostní kriminalitou?

„Tak u policie sloužím od roku 2003, letos v červnu to bude 19 let. Z toho jsem sloužila 4 roky na obvodním oddělení a 15 let jsem tady, takže 15 let dělám mravnostní kriminalitu. My to máme vlastně rozdělený na kriminalitu mládeže a mravnostní, jó.“

2. S jakými mravnostními trestnými činy se nejvíce setkáváte ve svém územním obvodu?

„Tak nejvíce je to pohlavní zneužívání, pak ohrožování výchovy dítěte, šíření pornografie, potom taky znásilnění. Paragrafy si pak asi dodatečně vyhledáte sama, ano?“

3. Jaké jsou podle Vás nejčastější příčiny páchaní mravnostních trestných činů?

„Tak tuhle otázku můžeme docela spojit i s tou pětkou, jó. Když to vztáhneme k těm nejčastějším nebo takhle vztáhneme ... pohlavní zneužívání se ve většině případů děje mezi vrstevníky. To znamená 13,14letá děvčata a kluci okolo 18 let. To je největší množství pohlavních zneužívání a ty příčiny jsou samozřejmě daný v rodině. Tam vzniká největší problém, se kterým se setkáváme, kdy v převážné většině jsou z rozvrácených rodin, rodiče spolu nežijí a ty děti jsou tím svým způsobem jako hendikepovaní. Další věc jsou hlavně sociálně slabší rodiny. Můžu říct, že jsem se třeba nesetkala s úplně bezproblémovou holkou, která by dejme tomu studovala na víceletém gymnáziu a měla před 15 rokem pohlavní styk. Většinou jsou to děvčata, která to provozují opakovaně, jsou o tom poučeny, mají k tomu sklony. Většinou jsou to, i když nemůžu říct, že úplně z Romských rodin, to by zase nebyla pravda. Ale závisí to teda na tom sociálním prostředí, jde tam o vztahy v rodině, kdy tam je nezáměr o ty děti a ty rodiče ani neví, co se děje, pak skupinka těch dětí z rozvrácených rodin, kde se strašně využívá ta volnost, kdy ty rodiče vůbec nemají přehled. Zapomněla jsem zmínit, že to pohlavní zneužívání se odehrává v rodinách a v některých případech i ve školách. V rodinách ve vztahu nevlastní otec, partner nebo dokonce dědeček. Spousta případů je taky vymyšlených, když jde o boj o dítě.

Když to vztáhneme k ohrožování výchovy dítěte a šíření pornografie, tak je to a to je dobré u toho zmínit, že je to ... teď mi vypadlo slovíčko ... anonymita na internetu, sociální sítě, kdy ty děvčata jsou schopny se na tom internetu pohybovat, jsou schopny reagovat na nabídky, posílat fotografie a různá videa a komunikují s těmi muži na tej

druhé straně. Ty starší dívky, tam to zase souvisí, že jsou zvědavé, některé už komunikují s více muži najednou a provokují ty muže – to je běžné a jsou schopny se předvádět a pak k tomu dojde. Měli jsme tu dívčinu, která komunikovala na internetu i během školní výuky s chlapama s kamionákama, kdy se to pak šetřilo po celé republice, kdy asi 20 chlapů vědělo, že je jí 13 let a vedlo s ní komunikaci o sexu a potom si přeposílali, kdy od toho děvčete chtěli fotografie. Samozřejmě se děje, že i děti ve školách si mezi sebou vzájemně přeposílají fotografie. Jedna holka to pošle jednomu spolužákovi a ten to pošle do celé třídy, to pak někdy šetříme jako činy jinak trestné. Další věc s čím se v praxi potýkáme jsou sexuální praktiky, jakékoliv osahování, jakýkoliv sex.

U té kriminality spojené s prostitucí, tak my tady v okrese nejsme přímo na hranicích, ale máme tady jeden noční klub, kde jsou většinou zahraniční klienti, no společnosti a tam je to všechno o penězích. Tam hraje hlavní roli ten finanční efekt. Takže se to pořád točí kolem financí a samozřejmě sociální úrovně nebo zařazenosti, že třeba odmítali dělat ve fabrikách, protože už to dělali, je to hrozná práce a už nechtějí stát u mašin, a proto se prostě radši žíví takhle.

Pak jsme se ještě bavili o tom znásilnění, které se teda většinou odehrává mezi neznámými osobami a pod vlivem alkoholu. Dívka si začne něco s chlapcem a pak řekne ne, ale on už není schopný přestat a donutí ji k tomu sexu násilím. Tam ta příčina je taky mentalita toho člověka, psychika, většinou jsou to chlapy, co už mají nějaký násilnický sklony a potom dojde k té situaci ve spojení s alkoholem. No a ty případy toho znásilnění mezi neznámými, to už jsou pak násilníci, kteří opakují tu trestnou činnost, chtějí ten sex vynutit a uspokojit svoje choutky, potřeby.“

4. Myslíte si, že má příhraniční oblast Jihočeského kraje nějaký vliv na páchaní mravnostní kriminality?

„Tak my tady u nás to neposoudíme, protože Strakonice nejsou přímo na těch hranicích, ale jak jsem říkala, ten klub tady máme a je tam spíš ta zahraniční klientela, ale to nám tu nějak neovlivňuje. Jsou to spíš ty okresy blíž k těm hranicím, jako jsou Prachatice, Krumlov.“

5. Kde a kdy podle Vás nejčastěji vzniká motivace pachatelů páchat mravnostní trestnou činnost?

„Je to tou situací v té rodině, zázemím, vrstevníky a vlivem vrstevníků, jó. Situace jako Covid bych řekla, že na to nemá až takový vliv. Když to vezmu, tak vlastně byly zavřený stále doma a spíš se ta situace vyostřila tím, že ty lidi byly na sebe vázaný, rodiny

se skoro spolu nebaví, nemají zájmy. Tady je to ve spojitosti spíš s tím prostorem pro tu mládež, protože nechodily do školy a měly o to víc času, neměly žádné koníčky a všechno se odehrávalo na tom internetu. Když to porovnáám v čase, tak ty děti díky tomu internetu nasávají strašný množství informací a neumějí je zpracovat. Jenže na tom internetu jsou taky dezinformace. A je to tady o tom, že ty rodiny přestávají s těmi dětmi komunikovat, myslí si, že si všechno načtou a zjistí a ty děti za těma rodičema ani nechodí, protože mají pocit, že jsou chytrý a že si ty informace najdou jiným způsobem. Takže je to o tom vlivu zpracování těch informací a samozřejmě vývojem ohledně jejich výchovy, a to se právě odráží od té situace v rodině, sociální úrovně, kdy ty rodiče to třeba ani neumí vysvětlit anebo se často opakuje, že matka žila v mladých letech sexuálním životem a těm potomkům to potom nepřijde divný a vyrůstají v tom.“

6. Je podle Vás možné rozlišovat příčiny mravnostní kriminality například také podle věku pachatele či pohlaví?

„Neřekla bych, i když je samozřejmí, že toho pohlavního zneužívání se spíš dopouštějí chlapci, ale máme případy i dívek. To samé třeba u znásilnění, není vyloučeno, že by nemohli být znásilněny muži.“

7. Z analýzy statistických dat vyplývá, že objasněnost mravnostních trestných činů v rámci ČR je 59,1 % a v Jihočeském kraji 79,5 %. V čem myslíte, že spočívá takto vysoká objasněnost v Jihočeském kraji?

„Asi to děláme dobře, hihi. Ta objasněnost je branná z loňska? Jo, no tak příští rok to může být zase úplně jinak. Závisí to všechno na různých okolnostech, někdy je těch případů míň a jsou jednodušší a někdy se Vám sejde, že ty případy probíhají jenom na tom internetu a nepodaří se nám je prakticky zase vyřešit. U toho čísla to tak prostě je, že někdy ho máme špatný my a někdy zase jiný kraje. Samozřejmě ten Jihočeský kraj spadá k tomu, že patří k těm bezpečnějším s tou menší mírou kriminality a s tím souvisí i ta vyšší objasněnost. A samozřejmě taky je tady nejmíň obyvatel.“

Příloha V: Respondent 4

1. Kolik let sloužíte u policie a jak dlouho se zabýváte mravnostní kriminalitou?

„Tak já jsem od roku ... ted' jsem 15 let u policie a mravnostní dělám osmej rok.“

2. S jakými mravnostními trestnými činy se nejvíce setkáváte ve svém územním obvodu?

„Určitě trestný čin pohlavní zneužití, to je fakt jednoznačný. Dál znásilnění, ale ono znásilnění, v podstatě tu něco bylo, ale hodně v rámci domácího násilí. Pak dětská pornografie a zneužití dítěte k ní.“

3. Jaké jsou podle Vás nejčastější příčiny páchaní mravnostních trestných činů?

„Tak u toho pohlavního zneužití je to vesměs, řekla bych z 90 %, když se mladí lidé spolu spustí a ještě na to nemaj věkovou hranici, jó. Nechci to zlehčovat ani bagatelizovat, ale více méně je to tak, že kluk se spustí s 13letou nebo 14letou holčkou, ale měli jsme tu nedávno i případ, že i takhle 14letý klouček zneužíval malý holky. Oni už natolik jako mentálně byly psychický, jsou to třeba děti hodně z dětského domova nebo děti jakoby z ulice, že v tom vyrůstaj, v těch rodinách a je to takový jakoby běžný pro ně. A oni to pak nějakým způsobem jako pohlavní zneužití nebrali, no. Jsou i případy, kdy dochází k tomu klasickému zneužití, třeba starším mužem. Hodně to bejvá teda v domácím prostředí, třeba nevlastní otec zneužívá svoji dceru, ale i vlastní otcové – s tím jsme se taky párkrát setkali. Za mě můžu ale říct, že já jsem se třeba nesetkala s ženským postavením, že by matka nebo nevlastní matka zneužívala dítě. Děje se to, ale já jsem se s tím nesetkala.

Jó, tak to by bylo k tomu pohlavku, pak znásilnění. Více méně, jak jsem říkala, je to v rámci toho domácího násilí, to bývá častý. Teď v poslední době takový znásilnění bylo, že přišel bývalý přítel pro syna a partnerku znásilnil. Nakonec se to stejně odkládalo, protože tam se úplně nenaplnila ta skutková podstata toho trestného činu. Ale důvody, řekla bych, že se tak děje pro nějakou touhu sexuální. Ale jak jsem říkala, tady na Prachaticku jenom v rámci domácího násilí.

Pak jsme říkaly dětská pornografie a zneužití dítěte k ní. Tak to tu bejvá hodně často. To jsem se setkala zase jenom s mužským postavením, s ženským ne. A je to vopravdu jenom víceméně k ukájení těch jejich potřeb.

Zcela sama na 100 % můžu říct, že ta mravnost často taky souvisí s provokací té oběti. O tom jsem úplně přesvědčená a budu zase mluvit v souvislosti s naším případem, kdy jsme to tady měli. Opravdu dívčiny i bych řekla dobře postavený v domácím prostředí, z dobře situovaných rodin, obě dvě studentky gymnázia a vyhodnotili jsme to teda jako ... samozřejmě skutek se stal, určitě byly oběti, ale to, co tomu předcházelo, tak já bych to shrnula jako určitá nuda v tom jejich osobním prostoru, dostaly se do puberty, nalákaly sem psychopata jenom pod nějakým svým pobavením, pod nějakýma svýma potřebama,

kdy i my jsme zjistili potom z toho fejsbuku, instagramu, že strašně provokují téma fotkama. Neříkám, že oni to myslí nějakým způsobem zle, ale jak to vidí, že je to všechno dostupný na těch internetových sítích, oni se sami předvádí. Jim ty fotky přijdou hezký, nám třeba do určitý míry jako rodičům můžou taky, že je pochválíme, budu mluvit i v postavení rodiče, ale na druhou stranu jakoby jsou tam ty osoby, že je to přes čáru a někdo to vyhledává, jó. Každý má úchylku někde jinde. Já jsem se setkala s případem, že chlapovi stačilo, když tu svoji oběť viděl jenom ve spodním prádle a nemusel se jí dotýkat. Ale vesměs tu oběť, to permanentně ničilo, protože to soustavně trvalo několik let, ona dospívala a ničilo jí to psychicky. Takže oni si neuvědomují, kam až ta hranice jakoby dosahuje, nó.

A taky jsme tu měli případy, teď si myslím, že se to docela potlačilo, ale to byl trend dvou, tří let, kdy opravdu holčiny nízkýho věku na základní škole se fotily a posílaly to. Ono je to takový složitý jó. Já nechci nikoho úplně jakoby kriminalizovat, ale pak jsme se setkávali s tím, že ty kluci si to přeposílali. Druhá strana je, kde je ta hranice? Tu fotku dostali třeba od kamaráda nebo protože to byl frmol, že jo, jedna holka se nafotila a víš, jak to je, prostě každé nakliká a naposílá, to je prostě zájem. Oni v tom mají třeba, neříkám, že zrovna potěšení, ale legraci, že jo. A teď my jsme to třeba u pár lidí našli v tom telefonu, protože byli hloupí a nesmazali si to a teď je za to kriminalizuj, protože oni to ani nedomysleli v tak nízkým věku.

Já jsem teda, než jste přišla koukala na ty statistiky a Vy to berete za loňský rok, tak v Jihočeském kraji tam taky byla kuplařina, ale já se s ní vyloženě teda tady nesečkala, jó. Ale k otázce, tak podle mě je důvodem finanční zisk. Já třeba v rámci tohohle zaměstnání, když se dělaly prohlídky bordelů nebo takhle přijdeš i do kontaktu s těma našima trestnými činama, tak hodně je vyslycháš třeba jako svědky tyhle ty ženy, takže se s nima bavíš a vesměs profitují jakoby jenom finančně. Oni si zvyknou na určitéj trend, oni chtějí třeba založit rodinu a říknou to narovinu, že nepůjdou do fabriky za tyhle peníze. Oni to mají jako práci, oni to nemají jako lásku, ale jako práci.“

4. Myslíte si, že má příhraniční oblast Jihočeského kraje nějaký vliv na páchaní mravnostní kriminality?

„Já bych se přikláníla k tomu, že jo. My se teda tady setkáváme hodně s tím, že sem jezdí hodně Němci a Rakušani. Řekla bych, jak jsem mluvila o těch bordelech, tak určitě jsou tady víc dostupnější. A taky bylo pár případů, kdy se řešilo, že to bylo i v rámci drog a alkoholu, jó.“

5. Kde a kdy podle Vás nejčastěji vzniká motivace pachatelů páchat mravnostní trestnou činnosti?

„Ta motivace může vzniknout kdykoliv z různých pohnutek. Řekla bych, že Covid na to nemá vliv, můj osobní názor, že vůbec. Oni ti pachatelé, když jsme dělali třeba kolikrát i znalecký posudky, baví se se tima znalce, sexuologama, tak tam je prostě určitá úchylka, oni maj tu potřebu, maj ten chtíč, takže si to vyhledaj prostě kdykoliv. Já si myslím, že tam pro ně není překážka, když chtěj tak chtěj. A že bylo třeba víc času v tom Covidu, to taky na to nemělo vliv. Oni si ten čas našli, podle mě, i když ten Covid nebyl.

Ale jinak hodně se to všechno odráží od tý rodiny, třeba ten rozvod a od toho prostředí, ve kterém teda vyrůstá, když matka žije nějaký sexuální život, a to dítě to vidí, tak mu to prostě nepříjde divný. Nechci jako lidi rozdělovat, ale prostě to tak je, v tom našem světě, máme sociální vrstvy, jó. Narovinu říkám, když jsem sem onehdá přišla, tak pro mě to bylo hrozný, ty děti, s čím vším se setkaly, co si musí prožívat a co si nesou do budoucna. Já jsem postupem času zjistila, že je nemůžeš házet všechny do stejného balíku, jó. Jako není jedna a ta stejná oběť, není. Každá oběť je úplně jiná, ale tyhle ty děti z těch slabších sociálních rodin nebo sociálních ... prostě v těch rodinách, kde to maj nastavený úplně někde jinde, ty děti v tom vyrůstaj, třeba vidí ten sex v brzkým dětství, tak jim to přijde prostě úplně normální, že to k tomu životu patří. Oni tam nemaj žádný hranice, jako my máme. Pro ně to prostě není nic nemorálního a nic nenormálního, ale ani ty následky. Ty následky, když pak tohle by se stalo, já nevím, dítěti z běžný rodiny a úplně jinak postavený, kdyby to tam fungovalo, tak to dítě to samozřejmě odnese úplně jinak, než jako tady to dítě z tý sociálně slabší rodiny, ale taky samozřejmě budou výjimky.

Určitě ta motivace souvisí s vývojem, v tom duchu, že to souvisí s jeho sexuální, mravní výchovou. Já bych to ale nesváděla na rodiče. Dneska je všechno tak strašně dostupný, že ty děti i po tý sexuální stránce jsou strašně napřed, a to je vlivem toho internetu, her, je to v té komunikaci mezi nima a oni jsou strašně napřed. Nemaj žádný koníčky, oni si nebudujou žádnou jakoby socialitu a postupné sblížení, oni se nepoznávají, oni jdou na to hned.“

6. Je podle Vás možné rozlišovat příčiny mravnostní kriminality například také podle věku pachatele či pohlaví?

„Jó určitě ano. Z takových, já nevím, 70,80 % páchaj teda muži, ale samozřejmě neříkám, že i muž nemůže být obětí, jó, to nevyklučuju. Stejně jako, mravnost páchá se mezi mladejma, ale nevyklučuju ani, že starší partner, nevlastní otec nemůže zneužívat dítě.“

7. Z analýzy statistických dat vyplývá, že objasněnost mravnostních trestných činů v rámci ČR je 59,1 % a v Jihočeském kraji 79,5 %. V čem myslíte, že spočívá takto vysoká objasněnost v Jihočeském kraji?

„Já si myslím, že je to tím nápadem, že toho tady není tolik, jako v těch větších městech, jednoznačně. Je to taky nárazový, říká se jinej kraj, jinej mrav. Hlavně je to i jinej okres, každý soud je jinak, každý státní zastupitelství, my taky. Když nám třeba přijde dožadání z Krumlova, tak oni to chtěj jinak, než to děláme my. Někdo to dělá jednoduše, někdo to dělá složitě. Na druhou stranu jsem se setkala se severem, když ti přijde dožadání, tak prostě jsou věci, kdy oni toho maj tolik a nemají to kapacitně jak zvládat, takže to odkládaj, oni nemají ten prostor to prověřit, jako u nás. Je to prostě nárazový, někdy toho tady zase máme hodně my, nevíš, kam dřív. Myslím si opravdu, že je to tím nápadem.“